

دسترسی به اطلاعات: از حرف تا عمل

بررسی تطبیق قانون دسترسی به اطلاعات مصوب سال ۱۳۹۷

دسترسى به اطلاعات: از حرف تا عمل

بررسى تطبيق قانون دسترسى به اطلاعات مصوب سال ۱۳۹۷

ديدبان شفافيت افغانستان

كابل

میزان ۱۳۹۹

حق کاپی، ۱۳۹۹ دیدبان شفافیت افغانستان. حق نشر این گزارش محفوظ است
تصویر روی جلد: جریان اخذ سند فراغت (شهادت نامه) در یکی از ادارات وزارت معارف.

از نشرات دیدبان شفافیت افغانستان

قلعه فتح الله، کابل، افغانستان

ایمیل: info@integritywatch.org

وبسایت: www.integritywatch.org

سپاسگزاری

دیدبان شفافیت مراتب قدردانی خویش را از تیم مسئول تهیه این گزارش، به ویژه نویسنده‌ی آن توبی مندل، رییس اجرایی مرکز قانون و دموکراسی به عنوان نویسنده‌ی اصلی گزارش که وی را در این نقش سید اکرام افضل، رییس اجرایی دیدبان شفافیت با کار بر روی ساختار گزارش و سپس مرور و اصلاحات لازمه بر آن همکاری کرده، عزت الله ادیب برای مدیریت این پروژه و راهنمایی در مورد تطبیق این تحقیق و زبیده کریم برای هماهنگی امور میدانی تحقیق ابراز می‌دارد.

ما همچنین قدردان آنهایی هستیم که در مصاحبه‌های این تحقیق سهم گرفتند. علاوه بر آن از نارول کونلی و محمد ناصر تیموری به عنوان مرورگران داخلی این گزارش، وینکاتیش نایک از موسسه ابتکار حقوق بشر هندوستان و جودی ویتوری به عنوان مرورگران گزارش و تمام دیگر مرورگرانی که در مرور کردن و نظر دادن بر پیش نویس اولیه این گزارش وقت گذاشتند نیز سپاسگذاریم.

در آخر نیز از تمام پرسونل تحقیق و بخش حمایت دیدبان شفافیت بخاطر حمایت‌های به موقع‌شان در جریان تحقیق نیز سپاسگذاریم.

درباره دیدبان شفافیت

دیدبان شفافیت به عنوان یک نهاد جامعه مدنی افغانستان، متعهد است تا شفافیت، حسابدگی و امانتداری در کشور افزایش یابد. دیدبان شفافیت در سال ۲۰۰۵ بنیان گذاشته شد و در سال ۲۰۰۶ رسماً به عنوان ارگان مستقل جامعه مدنی ایجاد گردید. دفتر مرکزی دیدبان شفافیت در کابل موقعیت داشته و در ولایات بلخ، بامیان، هرات، کابل، کاپیسا، کندز، ننگرهار، پکتیا و پروان نیز دفتر دارد. طی یک دهه گذشته، فعالیت های دیدبان شفافیت بر سه بخش عمده تمرکز داشته است: ۱. نظارت اجتماعی ۲. تحقیق و ۳. دادخواهی. دیدبان شفافیت از بدو تأسیس تا کنون تلاش نموده است تا شهروندی فعال و بسیج اجتماعی را از طریق برنامه هایش مورد تشویق قرار دهد.

فعالیت های نظارت اجتماعی دیدبان شفافیت، شامل انکشاف ابزارهای نظارت اجتماعی، بسیج و آموزش جامعه جهت نظارت از پروژه های زیربنایی، خدمات عامه، محاکم و صنایع استخراجی میگردد. فعالیت های تحقیقاتی این ارگان معطوف به تحقیقات پالیسی -محور برای سنجش و مطالعه برداشتها، تجارب فساد و پوشش موضوعات مختلف مرتبط با فساد به شمول سکتورهای امنیتی و عدلی، صنایع استخراجی، بودجه و مدیریت امور مالی عامه و مؤثریت کمکها، بوده است. هدف از این فعالیت ها ایجاد تحقیقات تجربی و جدید جهت برجسته ساختن موضوعات قابل اهمیت، نفوذ بر تصمیم گیرنده گان و جلب توجه عامه به مسائل نامستند و تحقیق نشده می باشد.

هدف از فعالیت های دادخواهی دیدبان شفافیت منحصراً یک نهاد پیشگام در این عرصه، برجسته ساختن این موضوع است که تصامیم دولتی باید مبتنی بر تحقیق و داشته های علمی باشد. فعالیت های دادخواهی دیدبان شفافیت همچنان کوشیده است تا منبع آگاهی و تدویر مناظرهای عمومی برای آگاهی دهی در مورد فساد و موضوعات امانتداری باشد. فعالیتهای دادخواهی ما، شامل تسهیل گفتمان های پالیسی در باره موضوعات مربوط به امانتداری، شفافیت و حسابدگی میگردد. ما در مورد موضوعات که مردم به صورت روزمره آن را تجربه می نمایند در دادخواهی پالیسی سهیم هستیم و تلاش می نماییم تا حکومت و کارمندان خدمات عامه را حسابدگی (پاسخگو) نگهداریم. چنین مسایلی شامل دسترسی به اطلاعات، حسابدگی و شفافیت در مورد بودجه، شفافیت و مؤثریت کمکها، مؤثریت خدمات عامه و سایر موضوعات مربوط به مبارزه با فساد را دربر می گیرد.

مقدمه

فهرست مطالب

۱	فشرده.....
۳	مقدمه.....
۴	میتودولوژی.....
۴	انتخاب نهادهای دولتی.....
۵	ابزار ارزیابی.....
۶	ساحات تحت ارزیابی.....
۷	اقدامات مرکزی.....
۱۰	سفارشات.....
۱۱	اقدامات نهادی.....
۱۴	سفارشات.....
۱۵	نشر کنشی اطلاعات.....
۱۷	سفارشات.....
۱۷	نشر واکنشی اطلاعات.....
۲۰	سفارشات.....
۲۱	درجات نهایی.....
۲۳	نتیجه گیری.....
۲۴	ضمیمه ۱: ارزیابی خودی ۱: سوالات نهاد نظارتی.....
۲۹	ضمیمه ۲: ارزیابی خودی ۲: سوالات نهادهای عامه.....
۳۵	ضمیمه ۳: لست درخواستی های کور (مجهول) که به ۱۹ نهاد دولتی.....
۳۶	ضمیمه ۴: شرح نحوه محاسبه نمرات با استفاده از این میتودولوژی.....
۳۶	اقدامات مرکزی.....
۳۶	اقدامات نهادی.....
۳۷	نشر کنشی.....
۳۸	نشر واکنشی.....
۳۹	امتیازدهی نهایی / درجه بندی.....

فشرده

رسمی نهادهای دولتی برای اجرای قانون همانند توظيف و آموزش یک مرجع اطلاع رسانی و سپس دو اصل در روشهای نشر اطلاعات از طریق علنی سازی کنشی اطلاعات (نشر بدون انتظار برای درخواست) و علنی سازی واکنشی اطلاعات (ارائه اطلاعات در پاسخ به یک درخواست) را مورد توجه قرار می دهد.

چنانچه در جدول زیر انعکاس یافته، روش ارزیابی حق دسترسی به اطلاعات، درجه بندی رنگی را برای عملکرد در هر ساحه و سپس متوسط عملکرد، مشخص می سازد. این درجه بندی بر اساس نمراتی ترتیب یافته است که از یک فرمول پیچیده است. این نمره دهی در ضمیمه هفتم به تفصیل بحث شده است. طریقی که نمرات تبدیل به درجه بندی شده است را میتوان از جدول زیر بدست آورد:

جدول تبدیل نمرات به درجه بندی

رنگ سبز	رنگ زرد	رنگ سرخ
۰,۶۷-۱,۰	۰,۳۴-۰,۶۶	۰-۰,۳۳

و آخرین درجه بندی ای که توسط افغانستان در ساحات مختلف بدست آمده از این ارزیابی انعکاس یافته است را میتوان در جدول زیر مشاهده کرد:

ساحه	اقدامات مرکزی	اقدامات نهادی	نشر کنشی	نشر واکنشی	اوسط
نتیجه	۰,۶۱۵۴	۰,۳۰۷۶	۰,۳۳۴۹	۰,۱۴۹۱	۰,۳۶۴۳
درجه					

در کل، افغانستان [در این ارزیابی] درجه زرد ضعیف را کسب کرده است (نمره این درجه از ۰,۳۴ الی ۰,۶۶ است). این امر بر اساس عملکرد نسبتاً قوی کمیسیون دسترسی به اطلاعات است که در این ارزیابی درجه زرد قوی را بدست آورده است. این درحالیست که نهادهای دولتی بصورت انفرادی به دلیل عملکرد ضعیفشان در هر سه ساحه ارزیابی مخصوصاً نشر واکنشی

حق دسترسی افراد به اطلاعاتی که در اختیار دولت یا نهادهای دولتی قرار دارد معمولاً از آن به عنوان حق دسترسی به اطلاعات^۱ یاد می شود که هم در قوانین بین المللی و هم در قانون اساسی افغانستان به عنوان یک حق بشری شناخته شده است. قانون فعلی دسترسی به اطلاعات افغانستان که در سال ۱۳۹۷ تصویب شده است، طبق رتبه بندی معتبر حق دسترسی به اطلاعات^۲، به عنوان قوی ترین قانون در جهان شناخته می شود. با این حال، داشتن یک قانون قوی یک چیز و تطبیق درست آن چیز دیگری است. در دومین سال تصویب این قانون، دیدبان شفافیت افغانستان ارزیابی جامعی را با اتکا به ارزیابی [جهانی] حق دسترسی به اطلاعات و روشی تکمیلی بر رتبه بندی حق دسترسی به اطلاعات در رابطه با تطبیق و اجرایی شدن این قانون انجام داده است.

این ارزیابی هم عملکرد نهاد نظارتی مرکزی، کمیسیون دسترسی به اطلاعات افغانستان و هم ۱۹ نهاد مختلف دولتی مانند تأمین برق، ولسی جرگه شورای ملی، تعدادی از وزارتخانه ها، لویه سارنوالی، اداره امور ریاست جمهوری و ستره محکمه را که در گستره وسیعی از حوزه های مختلف کار می کنند، تحت ارزیابی قرار داده است. این روش چهار ساحه اصلی مختلف چون اقدامات اصلی، تمرکز بر نهاد نظارتی، اقدامات نهادی و تمرکز بر اقدامات

اطلاعات درجه قرمز را کسب کرده اند. تا حدی، می توان این نتیجه را با توجه به تاخیر نسبی روند تصویب قانون دسترسی به اطلاعات، توجیه نمود؛ اما روشن است که هنوز برای بهبود تطبیق [این قانون] کارهای زیادی باید صورت گیرد.

مهمترین سفارشات این گزارش برای کمیسیون مربوط به برداشتن گامهایی برای استقرار محکمتر خودش است. طور مثال این نهاد

^۱ مانند حق اطلاعات هم برایش استفاده شده است. اما مفهوم قانونی حق اطلاعات را می توان گویای اصل دانست؛ ولی هنگامی که از قانون صحبت می کنیم، کاربرد «حق دسترسی به اطلاعات» گویاتر و صریح تر است.
^۲ Right to Information (RTI)

^۱ Right to Information - حق دسترسی به اطلاعات در کشورهای مختلف با قانون تصریح می شود. اما این قانون را با نام های مختلفی یاد می کنند. مثلاً در هندوستان، متن انگلیسی همین پانویس استفاده میشود. اما در افغانستان از آن با نام قانون دسترسی به اطلاعات یا Access to Information Law یاد می کنند. البته معادل هایی

جدول زیر مجموعه نتایج نهادهای دولتی را نشان می‌دهد. شش نهاد از میان ۱۹ نهاد نمره زرد را کسب کرده اند. در حالی که ۱۳ نهاد دیگر نمره سرخ گرفته اند. هیچ نهادی نمره بیش از ۵۰٪ را کسب نکرده است. نتیجه عملکرد در ساحه با جزئیات بیشتر ذیلاً شرح داده شده است.

با اطمینان داز روند بودجه نسبتاً مستقل، می‌تواند به آموزش کارمندان و اعضای نهاد پرداخته، تصامیم شکایات خود را بصورت آنلاین قابل دسترس ساخته و به نشر گزارش سالانه خویش ادامه دهد. این ارزیابی همچنین نتیجه گرفت که کمیسیون باید به افزایش آگاهی عامه در مورد قانون دسترسی به اطلاعات، ارائه آموزش های لازم به مامورین موظف آگاهی عامه و اظهار نظر در مورد سایر قوانینی که حق دسترسی به اطلاعات را تحت تأثیر قرار می‌دهند، ادامه دهد.

نتایج کلی به اساس نهادهای دولتی

اداره ملی	اقدامات نهادی	نشر کنشی	نشر واکنشی	اوسط	فیصدي	درجه
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۰,۵۶۲۵	۰,۶۲۸۱	۰,۲۲۲۲	۰,۴۷۰۹	۴۷٪	
کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی	۰,۵۰۰۰	۰,۶۹۰۶	۰,۱۱۱۱	۰,۴۳۳۹	۴۳٪	
اداره تدارکات ملی	۰,۷۵۰۰	۰,۳۴۶۹	۰,۱۶۶۷	۰,۴۲۱۲	۴۲٪	
وزارت مالیه	۰,۵۳۱۳	۰,۵۱۸۸	۰,۱۶۶۷	۰,۴۰۵۶	۴۱٪	
وزارت کار و امور اجتماعی	۰,۷۱۸۸	۰,۳۳۷۵	۰,۱۱۱۱	۰,۳۸۹۱	۳۹٪	
لوی سارنوالی	۰,۲۵۰۰	۰,۶۱۲۵	۰,۲۲۲۲	۰,۳۶۱۶	۳۶٪	
وزارت تحصیلات عالی	۰,۵۰۰۰	۰,۳۷۸۱	۰,۱۱۱۱	۰,۳۲۹۷	۳۳٪	
د افغانستان برشنا شرکت	۰,۳۴۳۸	۰,۴۴۶۹	۰,۱۱۱۱	۰,۳۰۰۶	۳۰٪	
وزارت احیا و انکشاف دهات	۰,۳۴۳۸	۰,۲۳۷۵	۰,۲۲۲۲	۰,۲۶۷۸	۲۷٪	
وزارت معادن و پترولیم	۰,۲۵۰۰	۰,۳۴۶۹	۰,۱۶۶۷	۰,۲۵۴۵	۲۵٪	
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی	۰,۱۸۷۵	۰,۳۷۸۱	۰,۱۱۱۱	۰,۲۲۵۶	۲۳٪	
وزارت صحت عامه	۰,۱۸۷۵	۰,۲۸۴۴	۰,۱۶۶۷	۰,۲۱۲۹	۲۱٪	
وزارت ترانسپورت	۰,۲۸۱۳	۰,۲۲۸۱	۰,۱۱۱۱	۰,۲۰۶۸	۲۱٪	
وزارت معارف	۰,۲۵۰۰	۰,۲۲۱۹	۰,۱۱۱۱	۰,۱۹۴۳	۱۹٪	
وزارت امور خارجه	۰,۰۰۰۰	۰,۲۵۳۱	۰,۱۶۶۷	۰,۱۳۹۹	۱۴٪	
اداره امور ریاست جمهوری	۰,۱۵۶۳	۰,۰۸۱۳	۰,۱۱۱۱	۰,۱۱۶۲	۱۲٪	
ستره محکمه	۰,۰۰۰۰	۰,۱۵۰۰	۰,۱۶۶۷	۰,۱۰۵۶	۱۱٪	
ولسی جرگه پارلمان	۰,۰۳۱۳	۰,۰۷۸۱	۰,۱۶۶۷	۰,۰۹۲۰	۹٪	
وزارت امور داخله	۰,۰۰۰۰	۰,۱۴۳۸	۰,۱۱۱۱	۰,۰۸۵۰	۹٪	

از نظر اقدامات نهادی، ارزیابی مجدداً منتج به تعدادی سفارشات ساختاری برای نهادهای دولتی شد. از میان سایر موارد، توظیف و آموزش مامورین آگاهی عامه با صلاحیت (فقط نیمی از آنها یک نفر را توظیف کرده اند)، تهیه پلان های عملیاتی واضح برای اجرای

قانون دسترسی به اطلاعات، از جمله رهنمودهایی اند که در مورد رسیدگی داخلی به درخواست اطلاعات (فقط یک چهارم نهادها این کار را انجام داده اند)، نشر گزارش های سالانه در مورد آنچه که آنها برای تطبیق قانون انجام داده اند (یک سوم نهادها این کار

آینده را مشخص می کند. و گرچه دستیابی به تطبیق بی نقص ممکن است دشوار باشد، اما برای بهبود عملکرد می توان گام‌های نسبتاً ساده ای برداشت. حداقل دولت به شهروندان خود تعهد کند که در آینده در این زمینه بسیار بهتر عمل خواهد کرد.

مقدمه

حق دسترسی به اطلاعات در اختیار نهادهای دولتی که غالباً از آن به عنوان حق اطلاعات یاد می‌شود، هم به موجب حقوق بین الملل و هم در قانون اساسی افغانستان واضحاً به عنوان یک حق انسانی، شناخته شده است. این نشان دهنده اهمیت آن هم برای دموکراسی بصورت عموم و هم برای دستیابی به اهداف فردی است. در میان سایر چیزها، حق اطلاعات حسابدی بیشتر را در نهادهای دولتی ایجاد می‌کند. اعتماد مردم را [نسبت به دولت] بیشتر ساخته و تعامل مثبت میان شهروندان و دولت را بهبود می بخشد، شهروندان را قادر به مشارکت در تصمیم‌گیری می‌سازد، اقدامات توسعه سالم و دموکراتیک را ترویج می‌کند و در کنترل فساد کمک می‌کند. همچنین به شهروندان امکان می‌دهد تا اهداف فردی‌شان را دنبال کنند و به یک سکتور قوی و عادلانه تجاری کمک می‌کنند.

اگرچه حق دسترسی به اطلاعات برای اولین بار در قانون اساسی افغانستان در سال ۲۰۰۴ به رسمیت شناخته شد، اما قانونی که مبنایست این حق توسط آن اعمال شود تا سال ۲۰۱۴ به شکل قانون دسترسی به اطلاعات، تصویب نشده بود. با این حال، یک قانون جدید بسیار قوی‌تر دسترسی به اطلاعات در ماه می ۲۰۱۸ تصویب شد و در ماه بعدی آن (جون) به اجرا درآمد. قانون [دسترسی به اطلاعات مصوب] ۲۰۱۸ نه تنها قوی تر از قانون ۲۰۱۴ است، بلکه به اساس درجه بندی مقایسوی حق دسترسی به اطلاعات که قدرت ضمانت‌های حقوقی برای حق اطلاعات را سنجش می کند، قوی ترین قانون حق ملی اطلاعات از میان حدود ۱۳۰ قانون در جهان، محسوب می‌شود.

در حالی که افغان‌ها دلیل خوبی برای افتخار به این دستاورد چشمگیر دارند، تصویب یک قانون قوی حق دسترسی به اطلاعات تنها یک قدم نسبتاً آسان است. تطبیق درست چنین قانونی چالش برانگیزتر بوده و تجربه از سراسر جهان نشان می‌دهد که بسیاری از کشورها قوانین قوی را تصویب می‌کنند، اما وقتی با

را انجام داده اند) و مدیریت ثبت سوابق به روش موثر، مشمول این [سفارشات] اند.

نشر کنشی اطلاعات در این ارزیابی یگانه موردی بود که نهادهای دولتی در آن زمینه اجراات بهتر داشتند، با آنهم، این ادارات فقط حدود یک سوم کل امتیازات را کسب کرده اند. از نکته نظر انواع خاص اسناد، از میان ۱۲ مورد ارزیابی شده، سه مورد درجه سبز، چهار مورد درجه زرد و پنج سرخ حاصل شده است. واضح است که در این زمینه به تلاش بیشتر نیاز است. از نظر موضوعات مربوط به نشر کنشی ساختارمند [اطلاعات] که در اینجا مورد ارزیابی قرار داده شده، هیچ مرجعی به دلیل عدم در دسترس قرار دادن اطلاعات از طرق غیر از وب سایت، تهیه نسخه های اسناد شهروندپسند یا تلاش برای تسهیل دستیابی به اطلاعات اصلی به صورت آنلاین، کدام امتیازی کسب نکرده است. همچنین امتیازات از نظر استفاده از رسانه‌های اجتماعی برای برقراری ارتباط با شهروندان و غیرفعال سازی دوستانه‌ی وبسایت‌ها ضعیف ارزیابی شده اند.

با وجود آن، از نظر نشر واکنشی [اطلاعات]، نهادهای دولتی واقعاً ضعیف عمل کرده‌اند، فقط نمره متوسط ۱۵٪ را دریافت کرده اند. حتی یک مورد از ۳۸ درخواست جداگانه برای کسب اطلاعات (دو درخواست به هر نهاد) منجر به دسترسی کامل اطلاعات مورد نظر درخواست دهنده نشده است. تقریباً هیچ نهاد دولتی رسیدی ارائه نکرده و تعداد کمی از آنها به موقع پاسخ داده اند. بسیاری از امتیازات کسب شده در اینجا به این دلیل بود که هیچ نهاد دولتی به دنبال دریافت هزینه [فیس] از متقاضی نبود (بنابراین، نهادهای در آن ساحه امتیازات کامل کسب کرده اند). با توجه به اینکه، در نهایت، قوانین حق دسترسی به اطلاعات در وهله اول، مربوط به پاسخگویی به درخواست‌های اطلاعات است، عملکرد در اینجا نگران کننده است. اساساً، همه این نهادهای دولتی به ایجاد سیستم‌های مناسب پاسخگویی به درخواست‌ها، نیاز دارند.

افغانستان با تصویب قوی‌ترین قانون دسترسی به اطلاعات در جهان، اراده و پیشقدمی خویش را در زمینه حق دسترسی به اطلاعات به جهانیان نشان داد که بسیار ستودنی است. با این حال، این کشور اکنون باید در خصوص بهبود قابل توجه اقدامات عملی، کارهای بیشتری انجام دهد. گرچه ممکن است این وظیفه مرعوب به نظر رسد، اما این ارزیابی مفصل عملکرد، مسیر روشن

چالش‌ها روبرو می‌شوند که [آن قانون] به منصفه تطبیق قرار داده می‌شود.^۳

همزمان با نزدیک شدن به دومین سالگرد توشیح قانون دسترسی به اطلاعات، دیدبان شفافیت افغانستان تصمیم گرفت تا بررسی-ای را راه اندازی کند که روند تطبیق آنرا که چه قدر به خوبی اجرا می‌شود، محک بزند. به همین منظور، متکی به روش [میتودولوژی] ارزیابی حق دسترسی به اطلاعات^۴ که در موازات با میتودولوژی درجه بندی حق دسترسی به اطلاعات اجرا می‌شود و بر روند تطبیق متمرکز است، این ارزیابی در اوایل سال ۲۰۲۰ انجام شده که این گزارش نتایج آنرا برجسته می‌سازد.

این گزارش با تشریح روش مورد استفاده، بر اساس ارزیابی حق دسترسی به اطلاعات، شروع می‌شود. به دنبال آن، بخش‌های مفصلی که نتایج خاص به دست آمده از هر یک از چهار ساحت تحت ارزیابی مشخص شده در ارزیابی حق دسترسی به اطلاعات را با جزئیات بیشتر، تشریح می‌کنند. بخش نخست، اقدامات مرکزی است که عمدتاً به چگونگی عملکرد نهاد مرکزی نظارت بر حق دسترسی به اطلاعات یعنی کمیسیون دسترسی به اطلاعات افغانستان می‌پردازد. سه ساحت بعدی که اقدامات نهادی، نشر کنشی و نشر واکنشی [اطلاعات] اند، عملکرد مجموعه ای از نهادهای دولتی مخصوصاً ۱۹ نهاد جداگانه یا منفرد را مورد بررسی قرار می‌دهد. سپس هر مرجع از نظر اقدامات ساختاری یا نهادی - مانند توظیف و آموزش مرجع اطلاع رسانی و تهیه گزارش‌های سالانه درباره حق دسترسی به اطلاعات - از نظر نشر کنشی اطلاعات، شیوه نشر اطلاعات مهم برای شهروندان، حتی در مواردی است که آنها درخواست نمی‌کنند، و سرانجام - از نظر نشر واکنشی [اطلاعات]، یا اینکه چقدر به درخواستی‌های متقاضیان اطلاعات پاسخ می‌دهند، ارزیابی می‌شود. بخش آخر امتیازات نهایی را هم برای افغانستان به عنوان یک ساحت مورد

قضاوت و هم برای ۱۹ نهاد دولتی که ارزیابی شده اند، بررسی می‌کند.

میتودولوژی

میتودولوژی استفاده شده برای ارزیابی اینکه افغانستان از نظر تطبیق قانون دسترسی به اطلاعات چقدر خوب عمل می‌کند، همانطور که قبلاً اشاره شد، مبتنی و نزدیک به میتودولوژی ارزیابی حق دسترسی به اطلاعات (RTI) است. بخشهای فرعی زیر چگونگی استفاده نسبی از این روش را توصیف می‌کند.

انتخاب نهادهای دولتی

روش ارزیابی حق دسترسی به اطلاعات به دنبال سنجش تمام نهادهای دولتی موجود در یک قلمرو قانونی (دولت) نیست؛ زیرا با توجه به تعداد بسیار زیاد آنها، معمولاً این کار غیرممکن است. در عوض، از بازرسان می‌خواهد علاوه بر نهاد نظارتی (در این مورد خاص، کمیسیون دسترسی به اطلاعات افغانستان) حداقل ده نهاد مختلف را برای ارزیابی انتخاب کنند. برای این ارزیابی، عملکرد ۱۹ نهاد مختلف دولتی چون د افغانستان برشنا شرکت (برق)، وزارت تحصیلات عالی (تحصیلات)، وزارت احیا و انکشاف دهات (انکشاف دهات)، وزارت زراعت، آبیاری و مالداری (زراعت)، وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی (مخابرات)، وزارت معارف (معارف)، وزارت مالیه (مالیه)، وزارت ترانسپورت (ترانسپورت)، وزارت معادن و پترولیم (معادن و پترولیم)، وزارت صحت عامه (صحت)، وزارت امور داخله (داخله)، اداره تدارکات ملی (تدارکات)، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی (خدمات ملکی)، وزارت کار و امور اجتماعی (کار)، ولسی جرگه پارلمان (ولسی جرگه)، لوی سارنوالی (لوی سارنوالی)، ریاست

اطلاعات در مورد درجه بندی RTI در <http://www.RTI-Rating.org> قابل دسترسی است.

^۴ به <http://www.rti-evaluation.org> مراجعه کنید. ارزیابی RTI، اولین بار در مجمع صلح پاریس ۲۰۱۹ در نوامبر ۲۰۱۹ آغاز شد، و توسط مرکز قانون و دموکراسی <http://www.law-democracy.org> توسعه داده شد. این مقاله بر اساس هفت ابزار مختلف ارزیابی یا روش جمع آوری داده ها، قوانین مربوط به حق دسترسی به اطلاعات را بررسی می‌کند که طیف وسیعی از موضوعات اساسی را بررسی می‌کند. بدین ترتیب، این ابزار جامع ترین ابزار جهانی برای ارزیابی روند تطبیق قوانین حق دسترسی به اطلاعات می‌باشند.

^۳ به <https://www.rti-rating.org/country-data/> مراجعه کنید. درجه بندی RTI، که برای اولین بار در سپتامبر ۲۰۱۱ راه اندازی شد، توسط مرکز قانون و دموکراسی <http://www.access-law-democracy.org> و [info.org](http://www.info.org) ایجاد شد. این بر اساس تجزیه و تحلیل جامع استانداردهای بین المللی و رویه های بهتر ملی، قوت چارچوب حقوقی برای حق اطلاعات را ارزیابی می‌کند. درجه بندی به طور مداوم به روز -رسانی می‌شود و اکنون ۱۲۸ قانون ملی را در سراسر جهان تحت پوشش قرار می‌دهد. این ابزار اصلی برای ارزیابی قوت چارچوب حقوقی حق اطلاعات است و نهادهای برجسته بین المللی به طور منظم به آن اعتماد می‌کنند.

آنها اسناد [اطلاعات] را طبق مقتضای فقره (۱) ماده ۱۵ قانون دسترسی به اطلاعات، طور خودکار از طریق وب سایت نشر میکنند. این اسناد اطلاعاتی شامل: ساختار سازمانی؛ شعبات فرعی، واحدهای منطقه ای؛ میتوهای مشارکت شهروندان در جلسات عمومی و مشورتی و گزارش های مربوط به آنها؛ آگهی ها و اسناد ارزیابی پیشنهادات و قراردادهای تدارکاتی، وضعیت مالی شامل اطلاعات بودجه و گزارش های مالی و تفتیش؛ خدمات ارائه شده به مردم؛ دستورالعمل های درخواست متقاضیان به اطلاعات؛ توافق نامه های سیاسی ملی و بین المللی؛ استراتژی و سایر برنامه های مرتبط؛ کتگوری های اطلاعاتی دست داشته چون اطلاعات در مورد مامور موظف آگاهی عامه و گزارش سالانه مربوط به قانون دسترسی به اطلاعات، می باشند. بر اساس فقره (۱) و (۴) ماده ۱۵ قانون دسترسی به اطلاعات، نهادها موظفند تا سالانه یک بار همه اطلاعات را در صفحات انترنیتی خود و با قالبی که توسط ماشین قابل خواندن باشد، منتشر کنند.

۲. مصاحبه ها با اطلاع دهندگان اصلی

مصاحبه ها با اطلاع دهندگان اصلی ۱۷ نهاد از میان ۱۹ نهاد دولتی (که با وزارت امور خارجه و ستره محکمه بدلیل ناکام ماندن شان در ارائه مصاحبه، انجام نشده) و با نمایندگان گروه های مختلف همانطور که در جدول ۱ زیر نشان داده شده است، انجام شده است:

جدول ۱: مصاحبه با اطلاع دهندگان اصلی

نمره	گروه
۴۰	مامورین
۶	رسانه ها
۵	جامعه مدنی
۵	شاکی ها
۵	متقاضیان اطلاعات
۱	نهاد نظارتی

لست کاملی از مصاحبه شوندگان نهادهای دولتی و گروه های مختلف را می توان به ترتیب در ضمیمه های ۱ و ۲ یافت. پرسشنامه های استفاده شده در این مصاحبه ها به عنوان ضمیمه این میتود قابل دسترس است.

دفتر رئیس جمهور (ریاست جمهوری)، وزارت امور خارجه (امور خارجه) و ستره محکمه (ستره محکمه) برگزیده شدند.

برای انتخاب این نهادها از سه معیار اصلی استفاده شده است:

۱. سروی قبلی درجه بندی/ امتیازدهی دسترسی به اطلاعات که توسط دیدبان شفافیت افغانستان به نمایندگی از کمیسیون دسترسی به اطلاعات در این نهادها انجام شده است.
۲. خدمات ارائه شده به مردم و مشارکت آنها در موضوعات مختلف که مستقیماً مربوط به حق دسترسی به اطلاعات است.
۳. به هدف استفاده از این ارزیابی برای بهبود بخشیدن به عملکرد تعدادی از اداراتی که به نظر می رسد در زمینه حق دسترسی به اطلاعات درست عمل نکرده اند.

ابزار ارزیابی

میتودولوژی ارزیابی حق دسترسی به اطلاعات هفت ابزار مختلف ارزیابی را برای اندازه گیری عملکرد در چهار زمینه مختلف تجویز می کند. ابزارهای ارزیابی عبارت از: مرور پیشینه ی موضوع؛ بررسی اسناد نشر کنشی اطلاعات (توسط نهادهای دولتی تحت ارزیابی) بررسی اسناد تصامیم شکایات (توسط نهاد نظارتی)؛ مصاحبه ها با اطلاع دهندگان اصلی (با طیف وسیعی از افراد منجمله مامورین موظف آگاهی عامه، کارکنان نهاد نظارتی، درخواست کنندگان مکرر و غیره)؛ ارزیابی خودی (توسط نهاد ناظر و خود نهاد دولتی ارزیابی صورت می گیرد)؛ دیدار از دفاتر (نهادهای دولتی مشمول ارزیابی) و درج یک تعداد درخواستهای مجهول [آزمایشی] برای اطلاعات (بازهم به نهادهای دولتی مشمول ارزیابی) می باشند. در این ارزیابی، از میان هفت مورد متذکره، پنج ابزار آن استفاده شده که حسب ذیل توضیح داده شده اند.

۱. بررسی اسناد نشر کنشی اطلاعات

روشهای نشر کنشی ۱۹ نهاد رسمی دولتی که به عنوان بخشی از این ارزیابی مورد بررسی قرار داده شدند. شیوه اصلی در این بررسی، مرور وب سایتهای این نهادها بود تا ارزیابی شود که آیا

۳. دیدار از دفاتر

بازدیدهای اداری در همان ۱۷ نهاد از ۱۹ نهاد دولتی که با اطلاع دهندگان کلیدی مصاحبه شده است به استثنای وزارت امور خارجه و ستره محکمه که شامل آن نمی‌شوند، انجام شده است (به پیوست ۱ مراجعه کنید).

۴. ارزیابی خودی

این روش، دو ارزیابی مختلف را در نظر گرفته است، ارزیابی خودی ۱ با اعضا و کارکنان نهاد نظارتی در کمیسیون دسترسی به اطلاعات و ارزیابی خودی ۲ که توسط هر نهاد دولتی [تحت ارزیابی] تکمیل شده اند. پرسش‌نامه‌های هر دو ارزیابی به ترتیب ضمیمه شده اند.

پنج پرسشنامه ارزیابی خودی (۱) توسط کارکنان کمیسیون دسترسی به اطلاعات خانه پری شده است. نام و وظیفه کسانی که این پرسشنامه‌ها را پر کرده اند در جدول آتی ۲ درج شده است:

جدول ۲: ارزیابی خودی ۱ پاسخ دهندگان

نام	وظیفه
بشینه خراسانی	متخصص تحلیل و ارزیابی
نجیب الله قیاس	متخصص صفحه انترنیتی
نذیر حسین	متخصص رسیدگی به شکایات
جعفر احسانی	متخصص آگاهی عامه (ارزیابی جزئی)
نجات کبیر زاده	مدیر تدارکات

از میان ۱۹ نهاد دولتی که براساس این روش ارزیابی شده اند، ۱۳ نهاد پرسشنامه ارزیابی خودی ۲ را پر کرده اند که عبارت از د افغانستان برشنا شرکت، وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، وزارت معارف، وزارت مالیه، وزارت ترانسپورت، وزارت معادن و پترولیم، صحت عامه، وزارت امور داخله، اداره تدارکات ملی، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، وزارت کار و امور اجتماعی و اداره امور ریاست جمهوری اند. شش نهادی که پرسشنامه ارزیابی خودی ۲ را پر نکردند عبارت از تحصیلات عالی، وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، ولسی جرگه، لویه سارنوالی، وزارت امور خارجه و ستره محکمه می

باشند. جدول افرادی که این ارزیابی خودی را برای هر نهاد دولتی پر کرده اند، در پیوست ۵ ضمیمه شده است.

ما این واقعیت را درنظر گرفته ایم که تنها در حدود دو سوم از کل نهادهای دولتی ارزیابی شده، ارزیابی خودی ۲ را پر کرده اند؛ ممکن است برخی تمایلات جانبدارانه را در رابطه به نتایج ایجاد کند. با این حال، نمی توان فرض کرد که این تمایلات ناشی از چیست.

۵. درخواست‌های حق دسترسی به اطلاعات

درخواست‌های حق دسترسی به اطلاعات، بخشی از میتودولوژی است که شامل درخواست‌های مجهول الهویه (کور) حق دسترسی به اطلاعات برای هر يك از نهادهای دولتی مورد ارزیابی است. یک پروتکل دقیق حاکم بر این امر وجود دارد که شامل جمع آوری داده‌ها از جوانب مختلف هر دو رویه است - از جمله اینکه پاسخ‌ها به موقع ارائه شده اند یا هزینه (فیس) قابل پرداخت برای آنها مناسب بوده است - و نتیجه اساسی درخواست - یعنی اطلاعاتی ارائه شده است یا هر پاسخ مناسب دیگر، مانند امتناع مستدل، یا نامناسب مانند امتناع بدون پاسخ.

به منظور انجام این بخش ارزیابی، دو درخواست به هر ۱۹ نهاد دولتی ارائه شد و درخواست‌ها به صورت ناشناس ارسال شدند. لست سوالات ارسالی به هر نهاد در ضمیمه ۶ ارائه شده است.

ساحات تحت ارزیابی

به اساس میتودولوژی ارزیابی حق دسترسی به اطلاعات، چهار ساحه مختلف ارزیابی شده است. نخست، اقدامات مرکزی، که معطوف به بررسی عملکرد کمیسیون دسترسی به اطلاعات بود. ابزار استفاده شده برای ارزیابی اقدامات مرکزی، شامل مصاحبه‌ها با اطلاع دهندگان اصلی، ارزیابی خودی و بازدید از دفتر بود. طوری که در فوق ذکر گردید، پنج ارزیابی مختلف برای این ساحه توسط بازیگران مختلف پر شده است.

اقدامات نهادی، معطوف به بررسی اقداماتی است که توسط نهادهای دولتی برای تسهیل تطبیق درست قانون دسترسی به اطلاعات به صورت نظامند انجام شده اند. در حالی که دو ساحه بعدی این ارزیابی - نشر کنشی و نشر واکنشی - عملکرد واقعی نهادهای دولتی را با دو طریقه اصلی عمومی سازی اطلاعات به

(مجهول الهویه) غرض بدست آوردن اطلاعات به هر نهاد دولتی تحت ارزیابی). این امر با مصاحبه های اطلاع دهندگان اصلی و ارزیابی های خودی تکمیل گردید.

اقدامات مرکزی

اقدامات مرکزی ارگان اصلی نظارت بر حق دسترسی به اطلاعات بر اساس قانون دسترسی به اطلاعات افغانستان، کمیسیون دسترسی به اطلاعات است. اعضای این کمیسیون در اکتبر ۲۰۱۸ توظیف شده اند و فقط در مدت زمان یک سال در زمان انجام این ارزیابی، اعضای آن کمیسیون موجود بودند. نتایج اصلی این ارزیابی در جدول ۵ ارائه شده است.

مردم، بررسی می کنند. ابزارهای کلیدی این ارزیابی که در ساحه سنجش اقدامات سازمانی مورد استفاده قرار گرفته اند، مصاحبه های اطلاع دهندگان اصلی، به ویژه با مامورین، و ارزیابی خودی می باشند.

از آنجا که نشر کنشی قرار دادن اطلاعات در دسترس همه شهروندان است، ابزار اصلی که برای بررسی این ساحه تحت ارزیابی استفاده می شود، مطالعه و بررسی اسناد نشر کنشی است (یعنی بررسی اینکه آیا یافتن اطلاعات به صورت آنلاین امکان پذیر است یا خیر). این امر، با مصاحبه اطلاع دهندگان اصلی با مامورین و ارزیابی های خودی تکمیل می شود. از آنجایی که نشر واکنشی مربوط به نشر اطلاعات در پاسخ به یک درخواست است، ابزار اصلی ارزیابی به کار برده شده در این ساحه، روش آزمایشی حق دسترسی به اطلاعات بود (یعنی ایجاد درخواست های کور

جدول ۵: نتایج ارزیابی اقدامات [نهاد] مرکزی

نهاد نظارتی	
ارزیابی مقصد (هدف) (بلی=۱ نخی=۰)	
۱	آیا اعضا منصوب شده اند؟
۱	آیا بودجه اختصاص داده شده است؟
۱	آیا نهاد کارمندان خویش را استخدام می کند؟
۰	آیا تصمیم شکایات این اداره به صورت آنلاین در دسترس است؟
۰	آیا این اداره گزارش سالانه دو سال گذشته را تهیه و منتشر کرده است؟
۰	آیا نهاد راهنمایی درخواست کنندگان اطلاعات را منتشر کرده است؟
۰٫۵	اوسط (ارزیابی مقصد/هدف)
ارزیابی کیفی (به شدت = ۱ ؛ تا حدی = ۰٫۵ ؛ ضعیف = ۰)	
۱	آیا اعضای این نهاد مستقل و موثر عمل می کنند؟
۰	آیا بودجه ارائه شده به نهاد برای انجام وظایفش به اندازه مناسب کافی است؟
۱	آیا نهاد به موقع در مورد قضایای شکایات تصمیم می گیرد؟
۱	آیا در جریان طی مراحل قضایای شکایات حقوق طرف ها رعایت می شود؟
۰٫۵	آیا این اداره تلاش های منطقی برای افزایش آگاهی عامه کرده است؟
۰٫۵	اقدامات انجام شده برای ارائه آموزش به مسئولان چقدر مؤثر است؟
۱	آیا این نهاد تلاش مناسب برای ارایه ملاحظات خویش بر مسوده قوانین که روند دسترسی به معلومات را متأثر می سازند، کرده است؟
۰٫۷۱۴۳	اوسط (ارزیابی کیفی)
۰٫۶۱۵۴	اوسط
	مجموعه نمره

از عدم کنترل بودجه این کمیسیون توسط خود کمیسیون است و بودجه آنها کافی نیست. ۸۰٪ پاسخ دهندگان گفته اند که اعضا مطابق قانون گزینش شده اند، اما ۲۰٪ گفته اند که این فقط تا حدی است. همه پاسخ دهندگان اظهار داشتند که هیچ عضوی حذف نشده است و همه پاسخ دهندگان همچنین گفتند که عضویت کمیسیون متنوع است. وقتی نوبت به آموزش رسید، ۸۰٪ پاسخ دهندگان گفتند که اعضا آموزش ندیده اند، در حالی که ۲۰٪ گفتند که آنها فقط آموزشهای جزئی را دیده اند. یکی از پاسخ دهندگان خاطرنشان کرد که برنامه ای برای ارائه این آموزش وجود دارد.

طبق جدول ۵، بودجه ای به کمیسیون اختصاص داده شده است؛ اما این برای انجام وظایف آن کافی نیست (سوال های ۲ و ۸). این موضوع مجدداً با پاسخ به ارزیابی خودی ۱ همسو می شود،

همانطور که جدول ۵ نشان می دهد، درجه مجموعی کمیسیون دسترسی به اطلاعات در ارزیابی یک زرد است، اگرچه احتمالاً تذکر به عمل آید که این نشان دهنده زرد به درجه عالی است (درجه زرد برای امتیازات از ۶۶/۳۴ تا ۰/۶۶ اختصاص داده شده است).

جدول ۵ نشان می دهد که اعضا گزینش شده اند و در عمل کردشان مستقل و موثر هستند (سوال های ۱ و ۷). این امر تا حد زیادی با پاسخ های پنج پرسشنامه ارزیابی خودی ۱ همسو است. با این حال، تنها ۴۰٪ از پاسخ دهندگان گفتند که کمیسیون دسترسی به اطلاعات مستقل است در حالی که ۶۰٪ گفتند که تا حدی چنین است و به طور کامل ۱۰٪ گفتند که استقلال آن می تواند بهبود یابد. با نگاهی به نظریات ارائه شده توسط پاسخ دهندگان، ملاحظه می شود که دلایل اصلی این پاسخ ها ناشی

دهندگان گفتند که کمیسیون دارای سیستم رسیدگی به درخواستهای شکایات است، سیستم شکایات از نظر جغرافیایی قابل دسترسی است و کمیسیون برای اطمینان از اجرای تصمیم خود اقدامات پیگیرانه می کند. همه به این باورند که در پروسه رسیدگی به شکایات به حقوق طرفهای قضیه احترام گذاشته می شود. دیدگاه ها در رابطه این موضوع حاکی از آن است که کمیسیون برای دسترسی واقعی به دفاتر در مناطق مختلف کشور احتیاج دارد. در حالی که اظهار نظر دیگری نشان می دهد که کمیسیون پلان دارد که این کار را انجام دهد. از نظر پیگیری تصمیم، برقراری ارتباط با درخواست کننده و نهادهای دولتی و این کمیسیون که در گزارش های سالانه آنها از این امر نام می بردند به عنوان رویکردهای احتمالی ذکر شده است.

هشتاد فیصد پاسخ دهندگان همچنین ابراز داشتند که کمیسیون به منظور اطمینان از تصمیم گیری به موقع بر قضایا، سیستمی را برای مدیریت روند رسیدگی به شکایات ایجاد کرده است. دو پاسخ دهنده ای که به این سوال پاسخ داده اند، پیشنهاد کردند که اوسط زمان پاسخگویی به درخواست های شکایات (به عنوان میانگین پاسخ خودشان محاسبه می شود) ۱۲/۵ روز بود، در حالی که درخواست شکایات طولانی تر، ۱۶/۷ روز را دربر می-گرفت (که طور متوسط از سه پاسخ به این سوال) اینها محدودیت های زمانی کوتاهی هستند.

سوال ۵ می پرسد که آیا کمیسیون گزارش سالانه دو سال گذشته خویش را منتشر کرده است یا خیر؟ جدول ۵ نشان می دهد که این کار را انجام نداده است. این در تناقض با پاسخهای ارزیابی خودی ۱ است، جایی که ۱۰۰٪ از سه پاسخ دهنده به این سوال پاسخ داده اند، گفته اند که گزارش دو ساله منتشر شده است. جدول ۵ نشان می دهد که کمیسیون راهنمای متقاضیان را منتشر نکرده است (سوال ۶) و پاسخ "تا حدی" به این سوال که آیا کمیسیون تلاش معقولانه ای برای افزایش آگاهی عامه انجام داده است؟ متقابلاً، پاسخ به ارزیابی خودی ۱ به اتفاق آرا (۱۰۰٪) بود که کمیسیون برای افزایش آگاهی عمومی گام برداشته است. علاوه بر این، ۶۷ درصد از سه پاسخ دهنده ای که به این سوال پاسخ داده اند، اظهار داشتند که کمیسیون به افراد مشاوره داده است. این در حالیکه ۷۵ درصد پاسخ دهندگان، اظهار داشتند که کمیسیون به نهادهای دولتی مشاوره داده است. با

جایی که ۱۰۰٪ پاسخ دهندگان اظهار داشتند که بودجه کافی نیست. از مصداق های کمبود بودجه برای این کمیسیون، افزایش فعالیتهای آگاهی عامه به عنوان یکی از مواردی که بودجه کافی نداشت، تذکر به عمل آمده است. در پاسخ به این سوال که میزان تأمین بودجه باید افزایش یابد، سه پاسخ دهنده ای که به این پرسش پاسخ داده اند، درصد متوسط افزایش ۴۰٪ را پیشنهاد کردند که بسیار قابل توجه است. فقط دو پاسخ دهنده به این سوال که آیا بودجه این نهاد افزایش یا کاهش یافته است؟ پاسخ داده اند که هر یک جواب جداگانه داده است. از آنجایی که از فعالیت این کمیسیون فقط بیش از یک سال شده است، ارزیابی این موضوع احتمالاً خیلی زود است.

جدول ۵ همچنین نشان می دهد که کمیسیون دسترسی به اطلاعات کارکنان خود را استخدام می کند (سوال ۳)، که با پاسخهای ارزیابی خودی ۱ همسو است، جایی که ۱۰۰٪ پاسخ دهندگان با این موضوع موافق هستند. یکی از پاسخ دهندگان خاطرنشان کرد که برای همه پست های کارکنان، رقابت آزاد وجود دارد. با این حال، ۷۵٪ از پاسخ دهندگان اظهار داشتند که کارکنان با قراردادهای کوتاه مدت استخدام شده اند، تنها ۲۵٪ گفته اند که با قراردادهای بلند مدت توظیف شده اند. به همین ترتیب، ۸۰٪ پاسخ دهندگان اظهار داشتند که کارکنان کمیسیون کامل نشده است، اما فقط ۲۰٪ پاسخ دهندگان معتقد اند که کارکنان کمیسیون تکمیل است. این دو نتیجه اخیر نشان می دهد که برای اطمینان از پایداری کمیسیون از نظر کارکنان، نیاز است کارهای بیشتری انجام شود. نکته مثبت اینکه، ۶۰٪ از پاسخ دهندگان احساس کردند که کارکنان آموزش کافی دارند و ۲۰٪ پاسخ دهندگان به این نظر استند که روند آموزش کارمندان تا حدی درست است و اما ۲۰٪ پاسخ دهندگان به این باورند که آموزش کارمندان این نهاد کافی نیست.

از نظر شکایات^۵، جدول ۵ نشان می دهد که این تصمیم آنلاین نیستند (سوال ۴) اما جلسات تصمیم در مورد شکایات به موقع انجام میشود (سوال ۹) و در طی مراحل شکایات به حقوق طرفین حرمت گذاشته می شود (سوال ۱۰). برخی از این پاسخها با پاسخهای ارزیابی خودی ۱ در تضاد است، جایی که ۶۰٪ از پاسخ دهندگان گفتند که تصمیم آنلاین است و ۴۰٪ پاسخ دهندگان معتقدند که تصمیم آنلاین اتخاذ نمی شوند. ۱۰۰٪ پاسخ

توجه به نظریات ارائه شده در قمست افزایش آگاهی عامه، پاسخ دهندگان از رویکردهایی مانند ملاقات با دولت و بخش خصوصی، برگزاری سمینارها و کارگاه های آموزشی، انتشار مطالب از طریق وب سایت و فعالیت در دانشگاه های خصوصی و دولتی نام برده اند.

از نظر آموزش، جدول ۵ نشان می دهد که کمیسیون فقط در آموزش مسئولان تا حدی موثر عمل کرده است (سوال ۱۲). تا حدودی همسو با این موضوع، ۱۰۰٪ از پاسخ دهندگان به ارزیابی خودی ۱ نشان داده اند که چنین آموزش هایی به مامورین آگاهی عامه ارائه شده است. در حالی که ۷۵٪ اظهار نمودند که آموزش به سایر نهادها ارائه شده است (و ۲۵٪ گفته اند که چنین نشده است). یک مامور موظف آگاهی عامه در طی یک مصاحبه خاطرنشان کرد که به وی آموزش داخلی در زمینه دسترسی به اطلاعات ارائه گردیده است که این امر، یک رویکرد بسیار مثبت تلقی می شود.

جدول ۵ نشان می دهد که کمیسیون تلاش منطقی کرده است تا در مورد پیش نویس قوانینی که بر حق اطلاعات تأثیر می گذارد اظهار نظر کند (سوال ۱۳)، در حالی که سه پاسخ دهنده به ارزیابی خودی ۱ که به این سوال پاسخ داده اند، پاسخ ها برابر میان این گفتار که کمیسیون در مورد پیش نویس قوانین ابراز نظر کرده است و اینکه نکرده است و گاهی اوقات نظراتی ارائه داده است، تقسیم شده اند. یکی از پاسخ دهندگان اظهار داشت که نظرات کمیسیون در مورد پیش نویس قوانین در وب سایت آن، موجود است.

ارزیابی خودی ۱ فراتر از مواردی است که در جدول ۵ منعکس شده است. همچنین از این سوال که آیا کمیسیون برای اطمینان از اجراءات نهادهای دولتی طبق قانون، اقدام کنشی (بدون درخواست) کرده است، ۶۰٪ پاسخ دهندگان اظهار داشتند که این کار شده است، ۲۰٪ که این کار را نکرده است و ۲۰٪ که گاهی این کار را انجام داده است. فعالیت هایی که در اینجا توسط پاسخ دهندگان ذکر شده است شامل ارزیابی وب سایتها، ارتباط با مامور موظف آگاهی عامه و اجرای پروسه های جدید است. ۶۰٪ مجدداً اظهار داشتند که کمیسیون صلاحیت خویش را در قبال ارزیابی اینکه آیا نهادهای دولتی به منظور حصول اطمینان از تطبیق اقدامات ساختاری چون توظیف یک مرجع

اطلاع رسانی، اعمال کرده است، در حالی که ۴۰٪ گفته اند که صلاحیت های خویش را در این زمینه اعمال نکرده است. متقابلاً، ۱۰۰٪ پاسخ دهندگان پیشنهاد کرده اند که کمیسیون از قدرت نظارتی خود برای ارتقای تطابق نهادها با قانون دسترسی به اطلاعات، استفاده کرده است. اظهارت ۷۵٪ همچنین بیانگر این بود که کمیسیون قدرت انضباط نهادها را دارد و همچنین اقدامات دیگری را برای تطبیق قانون انجام داده است، این در حالیست که ۲۵٪ پاسخ دهندگان در هر مورد پاسخ منفی می دهند.

سفارشات

سفارشات زیر بر اساس نتایج مختلفی است که در تمرین ارزیابی منعکس شده اند، ارائه شده اند.

- برای اطمینان از کافی بودن بودجه (از جمله افزایش آن از سطح فعلی) باید گامهای دیگری جهت بهبود استقلال روند بودجه برداشته شود تا ناشی از آن نهاد دستخوش دستکاری سیاسی نشود.
- کمیسیون باید اطمینان حاصل کند که اعضای خود را به درستی آموزش داده است که می تواند شامل آموزش رسمی و یا بازدید از کمیسیون های دیگر کشورها و اینکه کارکنان آن آموزش لازم را برای انجام وظایف خود می بینند.
- اقدامات لازم برای تهیه قراردادهای بلند مدت، استخدام و تکمیل کارمندان کمیسیون به منظور پر کردن همه پست ها باید انجام شود.
- تا آنجایی که این مورد در حال حاضر مروج نشده است، تضامیم شکایات کمیسیون باید به صورت آنلاین در دسترس عامه قرار گیرد.
- مجدداً به میزانی که قبلاً چنین نبوده است، کمیسیون باید هر ساله، از جمله بصورت آنلاین، گزارش سالانه اجراءات خویش را تهیه و منتشر کند.
- کمیسیون باید به افزایش آگاهی عامه در مورد حق دسترسی به اطلاعات و نقش کمیسیون در سیستم ادامه دهد و اگر این کار قبلاً انجام نشده است، باید یک رهنمود برای مردم در مورد حق دسترسی به اطلاعات و نحوه اطلاع رسانی منتشر کند.

درکل، با توجه به این که افغانستان فقط یک درجه سرخ، (نمره ۰٫۳ و نمرات سرخ از ۰ تا ۰٫۳۳ است) البته یک درجه سرخ با نمره نسبتاً بالاتر، کسب کرده است، نتیجه بدست آمده از ارزیابی این بخش ضعیف است. ۱۱ نهاد دولتی چون وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، وزارت معارف، وزارت ترانسپورت، وزارت معادن و پترولیم، وزارت صحت عامه، وزارت امور داخله، ولسی جرگه، لویه سارنوالی، اداره امور ریاست جمهوری، وزارت امور خارجه و ستره محکمه کشور نمره سرخ گرفته اند. سه نهاد وزارت-های امور داخله، خارجه و ستره محکمه، هیچ امتیازی کسب نکردند. و شش نهاد دیگر چون د افغانستان برشنا شرکت (برق)، وزارت‌های تحصیلات عالی، احیا و انکشاف دهات، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت مالیه و کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی، نمره زرد گرفتند در حالی که فقط دو نهاد اداره ملی تدارکات و وزارت کار و امور اجتماعی نمره سبز دریافت کرده اند.

با نگاهی به میانگین نمرات به اساس سوال در بین ۱۹ نهاد دولتی، این نمرات تقریباً به طور مساوی تقسیم شده اند که هفت نمره زرد و ۹ نمره قرمز کسب کردند، همانطور که در جدول ۶ منعکس شده است.

- کمیسیون باید به آموزش مامورین موظف آگاهی عامه ادامه دهد و همچنین این آموزشها را به سایر نهادها نیز گسترش دهد.
- از آنجایی که این مورد در حال حاضر وجود ندارد، کمیسیون باید در مورد همه یا حداقل اکثر پیش نویس‌های قوانینی که حق دسترسی به اطلاعات را تحت تأثیر قرار می دهد، اظهار نظر کند.
- کمیسیون باید خلاقانه فکر کند که چه اقدامات اضافی را می تواند برای ارتقای حق دسترسی به اطلاعات انجام دهد

اقدامات نهادی

این اولین بخش میتودولوژی است که به اساس ۱۹ نهاد دولتی تحت ارزیابی بصورت جداگانه، به بررسی گرفته شده است. نتایج حاصله از این بخش ارزیابی در جدول ۷ ارائه شده است. در این بخش ۱۶ فاکتور یا سوال در نظر گرفته شده و امتیازات هر یک از ۱۹ نهاد دولتی را برای هر سوال و همچنین میانگین امتیازات کسب شده از هر سوال را (برای همه ۱۹ نهاد تحت ارزیابی) و نمره هر نهاد را (بالای همه ۱۶ سوال) نشان می دهد.

جدول ۶: نمرات اندازه گیری‌های سازمانی بر اساس سوال

درجه سرخ	درجه زرد
س ۴: آیا پلان عملیاتی تصویب شده است؟	س ۱: آیا مرجع اطلاع رسانی موظف شده است؟
س ۵: آیا مجموعه ای از دستورالعمل‌های طی مراحل درخواست ها تصویب شده است؟	س ۲: آیا رسماً به مرجع اطلاع رسانی لایحه وظایف داده شده است؟
س ۸: آیا اداره گزارش های سالانه خویش را منتشر می کند؟	س ۳: آیا به مرجع اطلاع رسانی آموزش داده شده است؟
س ۹: آیا اداره فعالیت های آگاهی دهی را انجام می دهد؟	س ۶: آیا امکان ارائه درخواست به صورت الکترونیکی وجود دارد؟ آیا دریافت فرم درخواست آسان است؟ آیا یافتن شماره تماس مرجع اطلاع رسانی آسان است؟
س ۱۰: آیا نهاد، مدیریت ثبت سوابق خود را بهبود بخشیده است؟	س ۷: آیا کسی برای رسیدگی به شکایات داخلی موظف شده است؟
س ۱۳: پلان عملیاتی چقدر قوی است؟	س ۱۱: آیا مرجع اطلاع رسانی شرایط و زمان مناسب برای انجام کار را دارد؟
س ۱۴: گزارش سالانه چقدر قوی است؟	س ۱۲: آیا مرجع اطلاع رسانی تحت فشار سیاسی است؟
س ۱۵: میزان آگاهی دهی چقدر گسترده است؟	
س ۱۶: اقدامات مدیریت سوابق چقدر موثر است؟	

سوال ۱ جدول ۷ نشان می دهد که فقط ۵۳٪ یا ۱۹/۱۰ نهاد، یک مرجع اطلاع رسانی را توظیف کرده اند و مطابق سوال ۲، این امر به طور رسمی فقط در ۳۷٪ نهادهای (۷) انجام شده است. متقابلاً، به طور کامل ۹۲٪ از ۱۳ پاسخ دهندگان به ارزیابی خودی ۲، که ۱۲ نماینده از ۱۳ نهاد مربوطه را نشان می دهد، گفته اند که مرجع اطلاع رسانی نه تنها توظیف شده بلکه لایحه و ظایف نیز به آنها داده شده است. واضح است که این نتایج ناسازگار هستند.

از میان این سه سوال - یعنی سوالات ۹، ۱۴ و ۱۵ - حتی با محدوده نمره قرمز کمتر از نیمی از امتیازات را کسب کردند (یعنی کمتر از ۱۶۵/۰). از سوی دیگر، فقط یک سوال یعنی سوال ۱ در مورد توزیلف مرجع اطلاع رسانی از ۵۰٪ یا ۵۰٪، به طور خاص از ۵۳٪، بیشتر حصول شده است.

با دقت بیشتر در بررسی این نتایج، و پیوند آنها با نتایج حاصله از پاسخ به ۱۳ سوال مندرج پرسشنامه تکمیل شده ارزیابی خودی ۲، اختلافات جالبی نمایان می شود. همانطور که در بالا ذکر شد،

جدول ۷: نتایج ارزیابی اقدامات سازمانی (ایکسیل شیت ۱ قابل تعدیل است)

[illegible]

خود را انجام دهند (نمرات جزئی ۰/۵ برای این سوال مجاز است) ارائه می دهد، در حالی که پاسخ دهندگان به ارزیابی خودی ۲ گفته اند که ۸۵٪ وقت آنها به آگاهی دهی اختصاص یافته. سوال ۱۲، آخرین مورد مربوط به مامورین موظف آگاهی عامه از جدول ۷، در رابطه با اینکه آیا مامورین موظف آگاهی عامه تحت فشار سیاسی قرار گرفته اند، ۴۵٪ نمره دارد، در حالی که فقط ۳۱٪ از پاسخ دهندگان ارزیابی خودی ۲ با این نظر موافق بودند و ۶۹٪

اینجا تعدادی اختلافات دیگر بین نتایج مندرج جدول ۷ فوق و ارزیابی‌های خودی به شرح ذیل وجود دارد. سوال ۳ مندرج جدول ۷ نشان می‌دهد که ۴۲٪ از مامورین موظف آگاهی عامه آموزش دیده‌اند، در حالی که پاسخ دهندگان به ارزیابی خودی ۲ اظهار داشتند که این میزان ۷۷٪ است. سوال ۱۱ جدول ۷ نمره ۳۷ را در رابطه با این مسئله که آیا مامورین موظف آگاهی عامه صلاحیت مناسبی دارند یا به آنها فرصت داده شده است تا کار

سوال ۵ جدول ۷، در مورد اینکه آیا سازمان دستورالعمل‌هایی را برای رسیدگی به درخواستها وضع کرده است، امتیاز فقط ۲۱٪ را کسب کرده است، اما در اینجا، یک نتیجه کاملاً متفاوت در پاسخهای ارزیابی ۲ وجود دارد، جایی که ۷۷٪ از پاسخ دهندگان ادعا می‌کنند که طرزالعمل‌های رسیدگی به درخواستی‌ها وضع شده اند.

جدول ۷ همراه با سه موضوع مربوط به سهولت درخواست در سوال ۶ است. یعنی اینکه آیا می‌توان به صورت الکترونیکی درخواست ثبت کرد، آیا دستیابی به فرم درخواست آسان است و آیا یافتن اطلاعات و تماس با مرجع اطلاع رسانی آسان است؟ با نمره کلی ۴۷٪، یکی از امتیازات بالاتر در زمینه اقدامات سازمانی است. متقابلاً، ارزیابی خودی ۲ به ۱۲ سوال مختلف با نتایج مشخص شده در جدول ۸ پاسخ ارائه شده است.:

مخالف بودند. علاوه بر این، هنگامی که از آنها پرسیده شد: آیا سایر کارکنان با مرجع اطلاع رسانی همکاری می‌کنند؟ به طور کامل ۹۲٪ از پاسخ دهندگان ارزیابی ۲ اظهار داشتند که آنها همکاری کرده اند (و ۱۰۰٪ گفتند که از کارمندان دیگر خواسته شده است که همکاری کنند). ارزیابی خودی ۲ همچنین پرسیده که آیا مامورین موظف آگاهی عامه به تجهیزات مناسب دسترسی دارند یا خیر؟ ۹۲٪ پاسخ دهندگان این پیشنهاد را داده اند که آنها مجهز اند.

سوال ۴ جدول ۷ می‌پرسد که آیا یک پلان عملیاتی یا مجموعه ای از طرزالعمل‌های معیاری در زمینه ترتیب شده اند؟ پاسخ این سوال فقط ۲۵٪ امتیاز کسب کرده است، در حالی که در جدول ۷ برای سوال ۱۳، فقط ۲۱٪ نمره نشان داده شده است، در حالیکه در تضاد کامل با این، پاسخ دهندگان به ارزیابی خودی ۲ اظهار داشته اند که ۸۵٪ نهادها چنین طرحی را روی دست گرفته اند، در حالی که ۱۰۰٪ پاسخ دهندگان با ادعای مثبت می‌گویند که این طرح موثر نیز بوده است.

جدول ۸: سنجش ارزیابی خودی ۲ سوالات در مورد سهولت در ایجاد درخواست

نتیجه (بلی٪)	سوال
۱۰۰٪	۱. آیا درخواست دادن آسان است؟
۹۲٪	۲. آیا می‌توان این کار را به صورت الکترونیکی انجام داد؟
۹۲٪	۳. آیا می‌توان این کار را شخصاً انجام داد؟
۹۱٪	۴. آیا می‌توان از طریق پست این کار را انجام داد؟
۱۰۰٪	۵. آیا تماس با مرجع اطلاع رسانی به صورت آنلاین انجام شده می‌تواند؟
۸۳٪	۶. آیا تماس‌های مرجع اطلاع رسانی در دفتر موجود است؟
۹۲٪	۷. آیا امکان ارسال درخواست به صورت الکترونیکی وجود دارد؟
۱۰۰٪	۸. آیا امکان ارائه درخواست به صورت حضوری وجود دارد؟
۱۰۰٪	۹. آیا امکان ارسال درخواست از طریق پست وجود دارد؟
۳۸٪	۱۰. آیا برای ارسال درخواست نیاز به استفاده از فورم دارید؟
۱۰۰٪	۱۱. آیا فورم درخواستی به راحتی قابل دسترس است؟
۴۶٪	۱۲. آیا برای ارائه درخواست نیاز به اثبات تابعیت دارید؟

دیگری (غیر از مامور موظف آگاهی عامه) توظیف شده است؟ (۶۹٪)، آیا پروسیجرهای رسیدگی به شکایات تصویب شده اند (۷۷٪)، و آیا به شکایات در زمان معین پرداخته شده است؟ (۹۲٪). ممکن است ذکر شود که به نظر می‌رسد این پاسخ‌ها از نظر داخلی ناسازگار هستند. طور مثال، چگونه ۹۲٪ نهادها می

سوال ۷ جدول ۷ می‌پرسد: آیا فرد دیگری غیر از مامور موظف آگاهی عامه برای رسیدگی به شکایات داخلی مربوط به درخواست اطلاعات، تعیین شده است؟ و نمره ۴۲٪ را کسب می‌کند. یک بار دیگر، ارزیابی خودی ۲ سوالهای مختلف دیگری را در مورد شکایات مطرح می‌کند، یعنی آیا برای رسیدگی به شکایات مامور

توانند به سرعت به شکایات رسیدگی کنند در حالی که تنها ۶۹٪ شخصی را برای انجام این کار تعیین کرده اند؟

سوال ۸ جدول ۷ اینگونه مطرح می شود: آیا نهادهای دولتی گزارش سالانه شان را در رابطه به حق دسترسی به اطلاعات در دو سال گذشته منتشر کرده اند؟ (۳۲٪)، در حالی که سوال ۱۴ می پرسد که گزارش چقدر قوی است (۱۶٪)؟ یک بار دیگر، این نمرات کاملاً متفاوت از پاسخهای مربوط به ارزیابی خودی ۲ است که ادعا می کند ۸۵٪ نهادها گزارش سالانه شان را منتشر کرده اند.

دو سوال در جدول ۷ به مسئله آگاهی عامه پرداخته است: سوال ۹، می پرسد که آیا این کار انجام شده است؟ (۱۶٪)، و سوال ۱۵، می پرسد که این آگاهی عامه چقدر قوی انجام شده است؟ (۵٪). روی هم رفته، اینها بدترین امتیازات را برای هر مجموعه سوال در مورد نهاد نظارت نشان می دهند. و یک بار دیگر، تفاوت قابل توجهی با پاسخهای ارزیابی خودی ۲ وجود داشت. ۸۵٪ پاسخ دهندگان ادعا می کردند که نهادها در فعالیت های آگاهی دهی به مردم دخیل بوده اند.

سرانجام، در جدول ۷ بازهم دو سوال در مورد مدیریت ثبت سوابق مطرح شده اند، سوال ۱۰، می پرسد که آیا نهاد به منظور مدیریت ثبت سوابق سیستم ایجاد کرده است (۲۶٪) و سوال ۱۶ پرسیده است که آیا اقدامات برای مدیریت سوابق موثر است (بازهم ۲۶٪). از جانب دیگر، پاسخ دهندگان به ارزیابی خودی ۲ ادعا کرده اند که ۸۲ درصد نهادها برای بهبود مدیریت ثبت سوابق خود گام برداشته اند. همانطور که در بالا نشان داده شده است، تقریباً در هر مورد اختلافات زیادی بین نتایج رسمی ثبت شده در جدول ۷ و نتایج حاصل از ارزیابی خودی وجود دارد. با توجه به اینکه مورد دوم ارزیابی خودی است، و با در نظر داشت اینکه نمایندگان نهادهای دولتی که این موارد را پر کردند، ممکن است تمایل داشته باشند که نهادهای خود را مثبت نشان دهند، بناءً، نتایج جدول ۷ باید بسیار قابل اطمینان تر در نظر گرفته شود. ممکن است ذکر شود که نتایج جدول ۷ عمدتاً از مصاحبه مستقیم با اطلاع دهندگان اصلی در ۱۹ نهادهای دولتی تهیه شده است، یک روش قابل اعتماد برای جمع آوری داده هاست.

بر این اساس، به استثنای دو نهاد (یعنی اداره تدارکات ملی و وزارت کار و امور اجتماعی) که درجه سبز را حاصل نموده اند،

می توان نتیجه گرفت که در سراسر کشور، نهادهای دولتی ارزیابی شده برای راه اندازی سیستماتیک یا اقدامات ساختاری، به منظور اجرای قانون دسترسی به اطلاعات نیاز به بهبود دارند است.

سفارشات

توصیه های زیر عمدتاً بر اساس نتایج منعکس شده در تمرین ارزیابی رسمی است که در جدول ۷ و در مقایسه با نتایج ارائه شده از طریق ارزیابی خودی ۲، تبلور یافته اند.

توظیف و آموزش رسمی یک مامور موظف آگاهی عامه مناسب و با صلاحیت منحیث نقطه آغاز برای تطبیق موففانه قانون دسترسی به اطلاعات است. به محض توظیف مامور موظف آگاهی عامه، باید بتوانند بدون دخالت سیاسی، وظایف خود را به درستی انجام دهند. اگرچه، به طور نسبی، ۱۹ نهاد دولتی ارزیابی کردند که در ۵ سوال در این باره عملکرد داشتند، اما روی هم رفته عملکردشان نسبتاً ضعیف بوده و فقط یک امتیاز بالای ۵۰٪ را کسب کرده اند. با توجه به موارد فوق الذکر سفارشات ذیل به منظور بهبود این ساحه کاری در نهادهای دولتی ارائه می گردند:

- همه نهادهای دولتی باید رسماً مامور موظف آگاهی عامه را توظیف و آموزش دهند و به این فرد اجازه دهند که بدون دخالت سیاسی کار خود را به درستی انجام دهد. یک فرد ارشد و متفاوت باید توظیف شود تا به عنوان شخصی که به شکایات داخلی رسیدگی می کند، ایفای وظیفه کند.
- پس از توظیف، مامور موظف آگاهی عامه، باید فرایندی را هدایت کند که به موجب آن هر نهاد دولتی یک برنامه عملیاتی قوی یا یک طرز العمل معیاری را برای دستیابی به تمامی تعهداتی که قانون دسترسی به اطلاعات برای آن ایجاد می کند، تصویب شوند.
- رهنمودهای رسیدگی به درخواست های اطلاعاتی یا باید در طرح گنجانده شود یا به طور جداگانه تصویب شود. این موارد باید درخواست ها را از جمله به روش های مختلف (الکترونیکی، از طریق پست، حضوری) آسان کند و نهادهای دولتی باید اطمینان حاصل کنند که فورم های درخواستی و اطلاعات تماس با مامور موظف آگاهی عامه به راحتی هم از طریق آنلاین و هم از طریق دفاتر دولتی [به صورت فیزیکی] قابل دسترس باشند.

اجتماعی، ولسی جرگه، اداره امور ریاست جمهوری، وزارت امور خارجه و ستره محکمه، درجه سرخ گرفت اند. دو نهادی که امتیاز کم، حتی به نمره ۱۰٪ هم نرسیدند، ولسی جرگه و رئیس جمهور بودند، در حالی که ستره محکمه نیز از آنها پیشتازی نداشت.

با نگاهی به دسته بندی اطلاعات منتشر شده، اوسط کلی در اینجا یک درجه زرد ضعیف بود. این به وضوح فضا را برای بهبود بیشتر نهادها در این زمینه نشان می دهد، اما حداقل یک نتیجه قابل قبول است.

سه نهاد - وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی و لویه سارنوالی، در دسته بندی اطلاعات منتشر شده درجه سبز را کسب کردند، هشت نهاد چون - د افغانستان برشنا شرکت، تحصیلات عالی، وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، وزارت مالیه، وزارت معادن و پترولیم، اداره تدارکات ملی و وزارت کار و امور اجتماعی، درجه زرد و هشت دیگر چون - وزارت معارف، وزارت ترانسپورت، وزارت صحت عامه، امور داخله، ولسی جرگه، اداره امور ریاست جمهوری، وزارت امور خارجه و ستره محکمه، نمره سرخ گرفتند. بهترین عملکرد درین ساحه از کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی بود که با کسب امتیاز چشمگیر ۸۵٪ در حالی که بازم اداره امور ریاست جمهوری (۴٪) و ولسی جرگه (۱۰٪) کسب کرده اند، [نسبت به سایر نهادهای پیشی گرفته است].

از نظر پنج موضوع دیگر چون پاسخ به این پرسش ها که - آیا وب سایت برای معلولان فعال شده است؟ آیا تلاش های برای نشر اطلاعات غیر از آنلاین صورت گرفته اند؟ آیا از برنامه های رسانه های اجتماعی / تلفن های هوشمند برای نشر اطلاعات استفاده می شود؟ آیا نسخه های شهروندپسند اسناد مهم تولید شده اند و آیا یافتن این اطلاعات آسان است؟ همه ۱۹ نهاد دولتی دارای درجه سرخ ضعیف ۲۰٪ یا کمتر هستند. این نشان می دهد که هنوز کارهای زیادی برای بهبود این موضوعات باید انجام شوند.

با نگاهی به اوسط امتیازات بر اساس طبقه بندی اطلاعات در بین ۱۹ نهاد دولتی، این تقسیمات به طور مساوی با کسب سه درجه سبز، چهار درجه زرد و پنج درجه سرخ همانطور که در جدول ۹ منعکس شده است، تقسیم شده اند، در اینجا تشخیص بسیاری از الگوها دشوار است.

- همه نهادهای دولتی باید در هر سال گزارش سالانه خویش را تهیه و به صورت آنلاین نشر کنند که در آن آنچه در سال گذشته برای تطبیق قانون دسترسی به اطلاعات انجام داده اند به تفصیل، ذکر شود. نهاد های دولتی باید با در نظر داشت روشهای مختلف تعامل مستقیم آنها با افراد جامعه، فعالیتهای گسترده آگاهی عامه را انجام دهند.
- همه نهادهای دولتی باید اطمینان حاصل کنند که دارای نحوه مدیریت ثبت سوابق موثر هستند. از جمله اینکه به راحتی بتوانند اطلاعاتی را که موضوع درخواست اطلاعات است، پیدا کرده در اختیار متقاضی قرار دهند.

نشر کنشی اطلاعات

نشر کنشی به فعالیت نشر اطلاعات به صورت کل بدون توجه به اینکه کسی تقاضای خاصی به آن اطلاعات کرده باشد، مربوط می شود. نهادهای دولتی در کشورهای مختلف جهان که عمدتاً توسط تکنولوژی های پیشرفته هدایت می شوند، اطلاعات بسیار بیشتری را به طور فعال و عمدتاً بصورت آنلاین، بیش از آنچه در گذشته بود، در اختیار مردم می سپارند.

نتایج اصلی این بخشی ارزیابی در جدول ۱۰ ارائه شده است که از نظر نشر کنشی به ۱۲ نوع اطلاعات دسته بندی شده و همچنین پنج موضوع دیگر به نشر کنشی، برای هر یک از ۱۹ نهاد دولتی مربوط می شود که نمایانگر دستاورد در این زمینه است. چنانچه اوسط به دست آمده هم برای هر دسته و موضوع (یعنی در بین ۱۹ نهاد) و هم برای هر نهاد (براساس گروه، تفکیک و سپس برای دسته ها و موضوعات به صورت ترکیبی) تقسیم می شود.

در اینجا باز هم نتیجه ضعیف است، چنانچه افغانستان فقط یک درجه سرخ، گرچه با درجه سرخ بالاتر، کسب می کند (با امتیاز ۰٫۳۳ در بالای درجه سرخ از ۰ تا ۰٫۳۳). فقط یک نهاد دولتی کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی در اینجا درجه سبز کسب کرده است. هشت نهاد دیگر چون د افغانستان برشنا شرکت، تحصیلات عالی، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، وزارت مالیه، وزارت معادن و پترولیم، تدارکات ملی و لویه سارنوالی کشور - دارای درجه زرد و ده نهاد دیگر چون وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت معارف، وزارت ترانسپورت، وزارت صحت عامه، امور داخلی، کار و امور

جدول ۹: عملکرد متوسط بر اساس طبقه بندی اطلاعات

درجه سبز	درجه زرد	درجه سرخ
ساختار و تشکیلات	شرح بودجه	معلومات دفاتر ولایتی
پالیسی ها، ستراتیژی ها و پلان کاری مرتبط	رهنمودها برای متقاضیان و شاکی ها	پروسیجرها و میکانیزم های مرتبط به مشارکت عامه
اطلاعات در رابطه به مرجع اطلاع رسانی	توافقنامه ها و پروتوکل های داخلی و خارجی مرتبط	معلومات در رابطه به داوطلبان و اسناد مربوطه و قراردادهای تدارکاتی
	دسته بندی معلومات دستداشته	خدمات ارائه شده به مردم
		گزارش سالانه مرتبط به قانون حق دسترسی به اطلاعات

جدول ۱۰: نتایج ارزیابی آشکار فعالانه (ایکسیل شیت ۲ جدول قابل تعدیل است.)

جدول 10: ارزیابی افشای فعال معلومات																						
شای فعال																						
اوسط کارگری	مستقر و محکمہ	امور خارجه	اداره امور	اداره سواراوی	واکس چرگ	کار	خدمات انکی	تدارکات	داغله	صحف	مخبران و پیکاریم	کر فیسوریت	مخبره	مخبرف	مخبریات	زارات	تکلیف دھات	تعمیرات فنی	بورق			
0.76	1	1	0	1	0.75	0.75	1	0.75	0.75	0.5	0.25	0.25	1	0.75	1	1	1	0.75	1	0		
0.20	0	0	0	0.5	0	0.75	0.75	0	0.75	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
0.21	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1		
0.32	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0.5	0	0	0.5	1	0	0	0	1		
0.39	0.25	0	0	0.75	0	0.5	0.75	0.25	0	0.5	0.25	0	1	0	0.75	1	0	0.75	0.75			
0.13	0	0.25	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.25	0		
0.38	0	0	0	0.75	0	1	1	1	0	0	0.5	0	1	0	0	1	0	1	0	1		
0.37	0	0.75	0.5	1	0	0	0.75	0	0	0	1	0	1	0	0.5	1	0	0	0	0.5		
0.70	0.75	0.5	0	1	0.25	1	1	0.75	0	1	1	0.5	0.75	0.5	1	1	0.75	0.75	0.75	0.75		
0.36	0	0	0	0	0.25	0	1	0	0	0.75	0.75	1	0	0.5	0.5	0.25	0.25	0.75	0.75			
0.72	0	0.75	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
0.14	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0.75	0	0	0	0	0	0	0		
0.39	0.17	0.27	0.04	0.75	0.10	0.42	0.85	0.40	0.13	0.31	0.40	0.27	0.63	0.23	0.44	0.77	0.25	0.44	0.56			
بایر مسایل																						
0.47	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5		
0.00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0.37	0	0.5	0.5	0.5	0	0	0.5	0.5	0.5	0.5	0	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0		
0.00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0.00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0.1684	0.1	0.2	0.2	0.2	0	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1		
0.3251	0.1471	0.2500	0.0882	0.5882	0.0735	0.3235	0.6618	0.3382	0.1471	0.2794	0.3382	0.2206	0.5000	0.2206	0.3676	0.6029	0.2353	0.3676	0.4265			
0.3251																						

اطلاعات غیر از طریق آنالین، تولید نسخه های شهروندپسند از اسناد مهم و اطمینان از آسان بودن دریافت اطلاعات. با این نتیجه

با توجه به سایر موضوعات، هیچ نهاد دولتی در سه مورد از این موارد اصلاً امتیازی کسب نکرده اند. یعنی تلاش برای نشر

دولتی در افغانستان از این نکته نظر، برای نشر اطلاعات به مردم هنوز به بهبود آن، کارهای زیادی دارند.

- همه نهادهای دولتی باید از نظر نشر اطلاعات حداقل لیست طبقه‌بندی اطلاعات مندرج در ماده ۱۵ قانون دسترسی به اطلاعات، اقدامات بسیار بهتری انجام دهند. دو زمینه‌ی ویژه که عملکرد باید بهبود یابد، مربوط به فرصت‌های مشارکت عمومی و خدمات ارائه شده به مردم است. پس از انجام این کار، باید تلاش شود تا فراتر از آن رفته و سایر اطلاعاتی که ممکن است مورد توجه عموم باشد، منتشر شود.
- همه نهادهای دولتی باید اطمینان حاصل کنند که وب سایت‌های آنها از WCAG ۲٫۰ سازگار باشند. این امر نه تنها برای اطمینان از برابری شهروندان از نظر دسترسی به اطلاعات بلکه از نظر دریافت کلیه خدمات دولتی نیز ضروری است.
- همه نهادهای دولتی باید اطلاعات را نه تنها از طریق وب سایت‌های خود، بلکه به روش‌های دیگری نیز منتشر کنند تا اطمینان حاصل شود که کسانی که برای دسترسی به این اطلاعات نیاز دارند، می‌توانند در عمل این کار را انجام دهند. همچنین باید تلاش شود تا از انتشار آنلاین اطلاعات با پیام در رسانه‌های اجتماعی و از طریق برنامه‌های تلفن‌های هوشمند پشتیبانی شود.
- همه نهادهای دولتی باید نسخه‌های شهروندپسند اسناد اساسی را تهیه کنند که درک آن برای شهروندان عادی مقدر باشد، مانند سند بودجه آنها.
- همه نهادهای دولتی باید تلاش کنند تا اطمینان حاصل شود که جستجو در وب سایت‌های آنها و یافتن اطلاعاتی که مردم به دنبال آن هستند، نسبتاً آسان است.

نشر واکنشی اطلاعات

نشر واکنشی روشی است که نهادهای دولتی به درخواست اطلاعات که دریافت می‌کنند، پاسخ می‌دهند. روش اصلی ارزیابی از طریق ایجاد دو درخواست واقعی برای کسب اطلاعات از هر نهاد دولتی و سپس نظارت بر نحوه پاسخگویی نهاد به این

که اوسط نمره آنها نیز صفر بوده است. دو مسئله دیگر در اینجا - امکان ایجاد وب سایت برای افراد معلول و استفاده از برنامه‌های رسانه‌های اجتماعی/ تلفن‌های هوشمند برای نشر اطلاعات - درجات زرد را بدست آورده است.

در این زمینه، مانند اقدامات نهادمند، پاسخ به سوالات مربوط به پرسشنامه‌های ارزیابی خودی ۲ بسیار مثبت‌تر بود. ۹۲٪ از پاسخ‌دهندگان پیشنهاد کردند که نهادهای دولتی "همه یا اکثر انواع اطلاعات" مورد نیاز قانون دسترسی به اطلاعات را نشر می‌کنند (در مقایسه با اوسط کل فقط ۳۹٪ در تمام دسته‌های اطلاعات که در جدول ۱۰ منعکس شده است) ۷۳٪ پاسخ‌دهندگان ادعا کردند که نهادهای آنها حتی بیشتر از حداقل مطالبات عمل کرده‌اند.

از نظر سایر موارد، ۸۲٪ از پاسخ‌دهندگان ادعا کردند که وب سایت‌های آنها با WCAG ۲٫۰ سازگار است (یعنی برای افراد معلول فعال است)، در مقایسه با نمره ۵۰٪ که در جدول ۱۰ منعکس شده است، ۱۰۰٪ گفته‌اند که اطلاعات از طرق غیر وب سایت نیز نشر شده‌اند، در مقایسه با ۰٪ در جدول ۱۰. اگرچه این ممکن است تا حدی با تفسیرهای مختلف سوال توضیح داده شود (از آنجایی که تصور می‌شود حداقل بعضی نشر شدن‌ها باید به صورت آفلاین انجام شود، منطقی به نظر می‌رسد. در حالی که ارزیابی در جدول ۱۰ این بود که آیا این شکل از نشر "قوی"، "جزئی" یا "ضعیف" بود) ۶۲٪ پاسخ‌دهندگان ادعا کردند که نهاد مربوط آنها نسخه‌های ساده اسناد اصلی را طوری که شهروندان می‌توانند آنها را درک کنند، منتشر می‌کنند، در مقایسه با در جدول ۱۰ امتیاز ۰٪ را کسب کرده‌اند.

برای این بخش ارزیابی، همچنین نتایج رسمی، جدول ۱۰ در اینجا معتبرتر، ابزار اصلی ارزیابی مورد استفاده محققان بود که مستقیماً می‌دیدند که آیا دسته‌های اطلاعات از طریق اینترنت یا از طرق دیگر در دسترس است. اگر یک محقق نمی‌تواند اطلاعات را به سهولت پیدا کند، طبیعتاً که اطلاعات در دسترس عموم قرار ندارد.

سفارشات

علی‌رغم ادعاهای مثبت پاسخ‌دهندگان مبنی بر نشر کنشی در پرسشنامه‌های ارزیابی خود ۲، واضح به نظر می‌رسد که نهادهای

درخواست ها بود. نتایج این تمرین در جدول ۱۲ ارائه شده است که تعدادی از نتایج را برای هر درخواست جداگانه نشان می دهد، یعنی اینکه آیا رسید ارائه شده است؟ آیا پاسخ به موقع ارائه شده است؟ و یا آیا هزینه ای (فیس) پرداخت شده است؟ (مسائل مربوط به طی مراحل)، و همچنین نتیجه کلی (یعنی در نهایت در رابطه با درخواست چه اتفاق افتاده است؟). یک امتیاز فرآیند با اوسط گیری از نتایج سه مسئله روند رسیدگی و یک نتیجه نیز ایجاد شده است. (برای توصیف چگونگی انجام این کار به بخش زیر مراجعه کنید) این به یک امتیاز نهایی برای هر درخواست، و همچنین برای هر نهاد دولتی (اوسط امتیازات برای دو درخواست آنها) و اوسط کلی برای رسیدگی، نتیجه و امتیاز نهایی، منجر می شود.

امتیاز کلی در اینجا با توجه به این که افغانستان فقط یک درجه سرخ بسیار ضعیف کسب کرده و فقط ۰/۱۵ امتیاز دارد، ضعیف-ترین درجه در هر ساحه ارزیابی است. هر نهاد دولتی تنها یک درجه سبز ضعیف کسب کرده است، با ۰.۲۲. نمره برتر که فقط توسط وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري و لوی سارنوالی کسب شده است - و سایر امتیازات حتی ضعیف تر از آن است. هیچ یک از نهادهای دولتی از نظر نمره نتیجه هیچ امتیازی کسب نکردند، به این معنی که حتی یک نهاد نیز در پاسخ به درخواست وی برای کسب اطلاعات، اطلاعات کافی معقول را حتی در اختیار یک درخواست کننده هم قرار نداده است که این امر منتج به امتیاز اوسط صفر شده است. با توجه به اینکه این هدف اصلی قانون، دسترسی به اطلاعات است، تنها می تواند به عنوان یک نتیجه بسیار ناامیدوار کننده توصیف شود. با کاوش عمیق تر در این مورد، چهار نوع مختلف نتیجه به دست آمد که در فرکانس ها در جدول ۱۱ منعکس شده است.

جدول ۱۱: انواع و فرکانس نتایج برای درخواست ها

نتیجه	فرکانس
امتناع خاموشانه (اصلاً پاسخی وجود ندارد)	۲۷
فقط تأیید	۶
ارائه اطلاعات ناقص	۴
امتناع شفاهی	۱

با توجه به اینکه این امر توسط امتناع های خاموشانه مسلط است، یعنی عدم پاسخ دادن به همه درخواست ها، عمیق ترین انکار حق اطلاعات بوده و بسیار ناامید کننده است.

است در صورت عدم ارائه اطلاعات، هیچ هزینه ای نمی تواند دریافت شود). فقط ۸ مورد از ۳۸ درخواستی، یا ۲۱٪، به موقع رسیدگی شده و فقط در ۵ مورد از ۳۸ درخواستی رسید دریافت شده است که ۱۳٪ می شود.

موضوع در رسیدگی به ۱۲ مورد از ۳۸ درخواستی نسبتاً مثبت بود که درجه سبز را کسب کرده اند و در یک مورد - لوی سارنوالی کشور بود که امتیاز عالی ۱.۰۰ را بدست آورده است. نتیجه کلی رسیدگی به درخواستی ها درجه زرد بود. با این حال، این امر عمدتاً به دلیل این بود که هیچ نهاد دولتی در مقابل درخواستی هزینه ای (فیس) دریافت نمی کرد و حقیقت اینست که تقریباً هیچ یک از آنها هیچ اطلاعاتی ارائه نداده اند. بدین ترتیب، امتیاز عالی در اینجا برای همه نهادها کمی گمراه کننده است (بدیهی

بیشتر درخواستی ها - ۳۸/۲۴ مورد از طریق ایمیل و ۱۴ مورد دیگر با دست ارسال شده اند. چهار مورد از پنج رسید به درخواست های ارسال شده توسط دست داده شده است که نشان می دهد سیستم ارائه رسید از طریق ایمیل بسیار کارآمد نیست. از سوی دیگر، تنها ۱ مورد از ۸ درخواستی که به موقع رسیدگی شده، به صورت دستی ارسال شده است که به صورت کل احتمالاً، طی مراحل درخواستی از طریق ایمیل ممکن است موثرتر باشد.

جدول ۱۲: نتایج ارزشیابی، نشر واکنش، معلومات (ایکسیل شیت ۳ جدول قابل تعدیل است)

اقدامات واکنشی														
درجه	نمره	نمره	نمره	نمره	نمره	فیس	نمره	تاریخ پاسخ	نمره	رسید؟	نحوه	تاریخ تسلیمی	سوال	نهاد دولتی
درجه	هر نهاد	نهایی	نتیجه	نتیجه	مرحل	فیس	وقت	(ر-م-س)	رسید		تسلیمی	(ر-م-س)		
			0	سکوت	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 1	نهاد1 (برق)
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	سکوت	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 2	نهاد2 (تحصیلات عالی)
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	ناقص	1	0	1		0	نخیر	ایمیل		سوال 1	نهاد3 (انکشاف دهات)
			0	تأیید	1		1		0	نخیر				
			0	تأیید	1	0	1		0	نخیر	ایمیل		سوال 2	نهاد4 (زراعت)
			0	تأیید	1		1		0	نخیر				
			0	سکوت	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 1	نهاد5 (مخابرات)
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	ناقص	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 2	نهاد6 (معارف)
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	تأیید	1	0	1		0	نخیر	ایمیل		سوال 1	نهاد7 (مالیه)
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	سکوت	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 2	نهاد8 (ترانسپورت)
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	سکوت	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 1	نهاد9 (معادن و پترولیم)
			0	سکوت	1		1		0	نخیر				
			0	سکوت	1	0	0		1	ایمیل	بلی		سوال 2	نهاد10 (صحت)
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	سکوت	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 1	نهاد11 (داخله)
			0	رد شفاهی	1		0		0	نخیر				
			0	تأیید	1	0	1		0	نخیر	ایمیل		سوال 2	نهاد12 (تدارکات)
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	سکوت	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 1	نهاد13(خدمات ملکی)
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	سکوت	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 2	نهاد14(کار)
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	سکوت	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 1	نهاد15(ولسی جزگه)
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	تأیید	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 2	نهاد16 (لویه سارنوالی)
			0	ناقص	1		1		1	بلی				
			0	سکوت	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 1	نهاد17 (اداره امور ریاست جمهوری
			0	سکوت	1		0		0	نخیر				
			0	ناقص	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 2	نهاد18 (امور خارجه)
			0	سکوت	1		0		1	بلی				
			0	سکوت	1	0	0		0	نخیر	ایمیل		سوال 1	نهاد19 (ستره محکمه)
			0	سکوت	1	0	0		1	ایمیل	بلی		سوال 2	
														اوسط نمرات
														درجه به اساس ساحه
														درجه در کل

اند، ۱۸٪ هر کدام "نه" و "بعضی اوقات" گفته اند، نتیجه نسبتاً متفاوت از ۱۳٪ درخواست کنندگان است که در واقع دریافت می کردند.

وقتی از آنها پرسیده شد که طور متوسط چقدر طول کشید تا به درخواست ها پاسخ دهید، اوسط کلی ۱۱ (از ۱۳ پاسخ) ارائه شده

تعدادی از سوالات پرسشنامه ارزیابی خودی ۲ مربوط به روند رسیدگی به درخواست‌ها است. یک بار دیگر، این نتایج به طور قابل توجهی متفاوت از نتایج بدست آمده از طریق روش‌های دیگر است که در این در مورد روش آزمایش با ارائه درخواست است. هنگامی که از آنها پرسیده شد که آیا آنها درخواستی را به متقاضیان ارائه می‌دهند؟ ۶۴٪ پاسخ دهندگان جواب مثبت داده

دهد هیچ متقاضی اطلاعاتی را در قالب خاصی درخواست نکرده است. بنابراین، ممکن است در مورد این سوال سردرگمی وجود داشته باشد.

فقط پنج پاسخ دهنده وقتی از آنها سوال شد که چند مورد درخواست ها را رد کرده اند؟ درصدی مشخصی ارائه نموده اند که اوسط این پاسخ دهندگان فقط ۱٪ بوده است. به نظر می رسد کم باشد (با در نظر گرفتن قانونی بودن برخی از امتناع ها، به عنوان مثال در مواردی که اطلاعات محرمانه هستند). در واقع فقط یکی از درخواست های آزمون آزمایشی رد شد، و آن یک رد شفاهی (غیرقانونی) بود. اما از آنجایی که اکثریت زیادی از درخواست ها صرفاً نادیده گرفته شدند (رد صامت)، نتیجه گیری از آن دشوار است. ۹۱٪ پاسخ دهندگان اظهار داشتند که در صورت رد درخواستی، به متقاضی اطلاع داده شده است.

سفارشات

در بُعد رسیدگی به درخواست های تقاضای اطلاعات توسط نهادهای دولتی، فضای بسیار قابل توجه برای پیشرفت به صورت روشن وجود دارد. با توجه به اینکه هدف اصلی قانون حق دسترسی به اطلاعات، امکان چنین درخواستهایی است، عدم موفقیت در اینجا از اهمیت بیشتری برخوردار است. احتمالاً این نتیجه تا حدی به دلیل عدم موفقیت در اقدامات مؤسسه به ویژه این واقعیت بوده است که نزدیک به ۵۰٪ از ۱۹ نهاد دولتی ارزیابی شده حتی یک مرجع اطلاع رسانی را نیز توظیف نکرده اند. فردی که به طور معمول مسئول طی مراحل درخواست ها است. در حالی که تعداد بیشتری نهادها این کار را به طور رسمی انجام نداده بودند، به مامور موظف آگاهی عامه آموزش نداده اند یا کسی را با صلاحیت های مناسب برای این سمت تعیین نکرده اند.

- همه نهادهای دولتی باید سیستم خود را برای طی مراحل درخواست های تقاضای اطلاعات به طور قابل توجهی بهبود بخشند. طوری که پاسخ ها حین انجام آزمایش تجربه شده اند - یعنی رد صامت، مجرد تأیید درخواست بدون پردازش بیشتر، ارائه اطلاعات کاملاً ناقص و امتناع شفاهی - اصلاً اتفاق نمی افتد یا خیلی کم اتفاق می افتد، نهادها در این زمینه نیاز به بهبود بیشتر دارند.

در اینجا ۵٫۵ روز بود. باز هم، این ممکن است با تجربه درخواست کنندگان در تضاد باشد، فقط ۲۱٪ از آنها در طی ۱۰ روز کاری مجاز در قانون دسترسی به اطلاعات، پاسخ دریافت کرده اند. از طرف دیگر، ۸۳٪ پاسخ دهندگان اذعان داشتند که گاهی محدوده های زمانی تمدید شده اند که طبق قانون متذکره فقط برای ده روز کاری دیگر، مجاز است. طور متوسط از چهار پاسخی که به این موضوع ارائه شده است، نشان داده شده که فقط ۶٪ تمدید زمان مطالبه شده است. هیچ تمدیدی به طور رسمی در رابطه با هیچ یک از ۳۸ تقاضایی که به عنوان بخشی از آزمایش انجام شده، اعمال نشده است. ۴۲٪ پاسخ دهندگان نیز اذعان کردند که گاهی اوقات نهادهای آنها حتی در پاسخ به درخواست ها از محدودیت زمانی تمدید شده فراتر رفته اند. این پاسخ های اخیر نشان می دهند که پاسخ های پرسشنامه خود ارزیابی ۲ با تجربه آزمایش سازگارتر باشد.

جالب اینجاست، در حالی که ۸۹٪ پاسخ دهندگان گفته اند که برای ارائه درخواستی هیچ هزینه ای (فیس) پرداخته نمی شود، ۱۱٪ (پاسخ دهنده یک نماینده) گفته که برای این کار هزینه ای دریافت می شود. اما حقیقت اینست که به هیچ وجه درخواست دهنده هیچ (فیس) هزینه ای پرداخت نکرده است.

ارزیابی خودی ۲ در چند ساحه از حد درخواست آزمایشی فراتر رفت. وقتی از آنها پرسیده شد که آیا در صورت لزوم کمک ارائه می شود؟ ۹۲٪ پاسخ دهندگان "بله" و ۸٪ "بسا اوقات" گفتند. در رابطه با انتقال درخواست ها (جایی که نهادهای دولتی اصلی اطلاعات را در اختیار ندارند)، طبق گفته ۱۱ پاسخ دهنده ای که به این سوال پاسخ داده اند، متوسط زمان لازم برای این کار ۴/۷۳ روز بوده است. به نظر می رسد که این مدت زمان برای انتقال درخواست در مقایسه با برخی موارد قانون دسترسی به اطلاعات که در آن پنج روز به عنوان محدودیت زمانی مطلق برای این کار تعیین شده، زیاد است.

۵۸٪ پاسخ دهندگان اظهار داشتند که گاهی متقاضیان اطلاعات را در قالب خاص (مانند الکترونیکی یا فتوکپی) طلب می کنند. ۴۲٪ اظهار داشتند که این اتفاق نیفتاده. فقط ۶۷٪ اظهار داشتند که اطلاعات را در قالب درخواستی ارائه داده اند، در مقابل ۳۳٪ که این کار را نکرده اند. اما در بعضی موارد پاسخ منفی در اینجا با پاسخ دهندگان مرتبط بوده است که نشان می

- هرگونه امتناع را مطابق قانون کتباً ارائه کنند.

درجات نهایی

بخشهای فوق نتایج حاصله ارزیابی چهار ساحه تحت ارزیابی (اقدامات مرکزی، اقدامات نهادی، نشر کنشی و نشر واکنشی اطلاعات) را به روش ارزیابی حقوق دسترسی به اطلاعات، تحت بررسی قرار داده اند. در این بخش آخر، مجموعه نمرات یا درجه افغانستان به صورت کل و هر نهاد دولتی جداگانه براساس هر چهار ساحه ارزیابی شده، بررسی می شوند. جدول ۱۳ نتایج کلی نتایج افغانستان را نشان می دهد.

- از جمله موارد دیگری که به منظور دستیابی به موارد فوق نهادهای دولتی باید انجام دهند:

- هر زمان که افراد درخواست اطلاعات می کنند، رسید را به متقاضی در اسرع وقت ارائه دهند.
- درخواست ها را به شیوه کامل، به موقع و مناسب پردازش دهند. در مواردی که واقعاً در محدوده زمانی ده روزه اول به درخواست رسیدگی شده نمی تواند، رسماً و به موقع زمان رسیدگی به درخواست را تمدید کنند.
- اطمینان حاصل کنند که در صورت ارائه اطلاعات، آنها به صورت کامل و بی عیب و نقص، به درخواست پاسخ می دهند.

جدول ۱۳: نتایج کلی ارزیابی برای افغانستان

ساحه	اقدامات عمومی	اقدامات نهادی	نشر کنشی	نشر واکنشی	اوسط
نتیجه	۶۱۵۴	۳۰۷۶	۳۳۴۹	۱۴۹۱	۳۶۴۳
درجه					

تکنالوژی معلوماتی، وزارت معارف، وزارت ترانسپورت، وزارت معادن و پترولیم، وزارت صحت عامه، وزارت امور داخله، ولسی جرگه، اداره امور ریاست جمهوری، وزارت امور خارجه و ستره محکمه) درجه سرخ کسب کردند. درکل، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري با کسب امتیاز ۴۷٪ و پس از آن کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، با ۴۳٪ بهترین عملکرد را انجام داده اند. در انتهای دیگر طیف، وزارت امور داخله با ۹٪ تنها بدترین عملکرد را انجام داده و پس از آن ولسی جرگه همچنین با امتیاز ۹٪ قرار گرفته اند.

این نشان می دهد که افغانستان به دلیل عملکرد نسبتاً قوی تر از نظر اقدامات مرکزی، فقط به پایین منطقه درجه زرد می لغزد و تحت تأثیر عملکرد فوق العاده ضعیف از نظر نشر واکنشی اطلاعات، قرار گرفته است.

نتایج حاصله توسط نهادهای دولتی، بر اساس سه ساحه ارزیابی که بالای نهادها تقسیم شده اند، در جدول ۱۴ ارائه شده است. شش نهاد (چون وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت مالیه، اداره تدارکات ملی، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، وزارت کار و امور اجتماعی و لوی سارنوالی) درجه زرد گرفته اند، در حالی که ۱۳ مورد دیگر (چون د افغانستان برشنا شرکت، تحصیلات عالی، وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت مخابرات و

جدول ۱۴: نتایج کلی نهادهای دولتی

اداره عامه	اقدامات نهادی	نشر کنشی	نشر واکنشی	اوسط	فیصدي	درجه
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۰,۵۶۲۵	۰,۶۲۸۱	۰,۲۲۲۲	۰,۴۷۰۹	۴۷٪	
کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی	۰,۵۰۰۰	۰,۶۹۰۶	۰,۱۱۱۱	۰,۴۳۳۹	۴۳٪	
اداره تدارکات ملی	۰,۷۵۰۰	۰,۳۴۶۹	۰,۱۶۶۷	۰,۴۲۱۲	۴۲٪	
وزارت مالیه	۰,۵۳۱۳	۰,۵۱۸۸	۰,۱۶۶۷	۰,۴۰۵۶	۴۱٪	
وزارت کار و امور اجتماعی	۰,۷۱۸۸	۰,۳۳۷۵	۰,۱۱۱۱	۰,۳۸۹۱	۳۹٪	
لوی سارنوالی	۰,۲۵۰۰	۰,۶۱۲۵	۰,۲۲۲۲	۰,۳۶۱۶	۳۶٪	
تحصیلات عالی	۰,۵۰۰۰	۰,۳۷۸۱	۰,۱۱۱۱	۰,۳۲۹۷	۳۳٪	
د افغانستان برشنا شرکت	۰,۳۴۳۸	۰,۴۴۶۹	۰,۱۱۱۱	۰,۳۰۰۶	۳۰٪	
وزارت احیا و انکشاف دهات	۰,۳۴۳۸	۰,۲۳۷۵	۰,۲۲۲۲	۰,۲۶۷۸	۲۷٪	
وزارت معادن و پترولیم	۰,۲۵۰۰	۰,۳۴۶۹	۰,۱۶۶۷	۰,۲۵۴۵	۲۵٪	
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی	۰,۱۸۷۵	۰,۳۷۸۱	۰,۱۱۱۱	۰,۲۲۵۶	۲۳٪	
وزارت صحت عامه	۰,۱۸۷۵	۰,۲۸۴۴	۰,۱۶۶۷	۰,۲۱۲۹	۲۱٪	
وزارت ترانسپورت	۰,۲۸۱۳	۰,۲۲۸۱	۰,۱۱۱۱	۰,۲۰۶۸	۲۱٪	
وزارت معارف	۰,۲۵۰۰	۰,۲۲۱۹	۰,۱۱۱۱	۰,۱۹۴۳	۱۹٪	
امور خارجه	۰,۰۰۰۰	۰,۲۵۳۱	۰,۱۶۶۷	۰,۱۳۹۹	۱۴٪	
اداره امور ریاست جمهوری	۰,۱۵۶۳	۰,۰۸۱۳	۰,۱۱۱۱	۰,۱۱۶۲	۱۲٪	
ستره محکمه	۰,۰۰۰۰	۰,۱۵۰۰	۰,۱۶۶۷	۰,۱۰۵۶	۱۱٪	
ولسی جرگه	۰,۰۳۱۳	۰,۰۷۸۱	۰,۱۶۶۷	۰,۰۹۲۰	۹٪	
وزارت امور داخله	۰,۰۰۰۰	۰,۱۴۳۸	۰,۱۱۱۱	۰,۰۸۵۰	۹٪	

نتیجه گیری

افغانستان یکی از نزدیک به ۱۳۰ کشور در سراسر جهان است که قانونی را در قالب قانون دسترسی به اطلاعات در سال ۲۰۱۸ به تصویب رسانده است. این قانون به افراد اجازه میدهد که به اطلاعات دسترسی داشته باشند. افغانستان می تواند بسیار افتخار کند که قانون آن بهترین قانون در جهان است. با این حال، تصویب یک قانون در مقایسه با اجرای درست آن نسبتاً ساده است.

این ارزیابی مبتنی بر روش ارزیابی حق دسترسی به اطلاعات در مورد چگونگی عملکرد افغانستان در زمینه تطبیق قانون دسترسی به اطلاعات، جامع ترین ارزیابی است که تاکنون در این زمینه انجام شده است و برخی از حقایق مهم را آشکار می کند. اولین مورد این است که، در کل، افغانستان از نظر تطبیق این قانون فقط یک درجه زرد ضعیف را بدست می آورد. این درجه نشان می دهد که باید کارهای زیادی برای بهبود انجام شود. تا حد زیادی قوی ترین امتیاز آن مربوط به اقدامات مرکزی است، جایی که به درجه زرد بالایی دست می یابد. و بدترین امتیاز حاصله از این ارزیابی مربوط به نشر واکنشی اطلاعات است که فقط یک درجه پائین سرخ را کسب می کند. این وضعیت جدی است، زیرا نشر واکنشی از بسیاری جهات در نهایت هدف اصلی قانون دسترسی به اطلاعات (یعنی پاسخ به متقاضیان اطلاعات) است.

وقتی نوبت به نهادهای دولتی می رسد، همه ۱۹ نهادی که در این تمرین ارزیابی و آزمایش شده اند، باید عملکرد بهتری داشته باشند، زیرا بهترین نمره کلی فقط ۴۷٪ (وزارت زراعت، آبیاری و مالداري) بود و بیشتر نهادهای دولتی نمره سرخ را حاصل کرده اند. دو نهاد دولتی (وزارت امور داخله و ولسی جرگه) در مجموع کمتر از ۱۰٪ امتیاز کسب کرده اند. این نشان می دهد که آنها تقریباً هیچ کاری برای تطبیق قانون دسترسی به اطلاعات انجام نداده اند. در حالی که چهار نهاد دیگر (وزارت معارف، اداره امور ریاست جمهوری، وزارت امور خارجه و ستره محکمه) کمتر از ۲۰٪ امتیاز کسب کرده اند که باز هم یک امتیاز بسیار ضعیف تلقی می شود.

سفارشات کاملاً مشخصی برای اصلاحات در متن این گزارش گنجانده شده است که به بازیگران مختلف از جمله کمیسیون دسترسی به اطلاعات، هر یکی از نهادهای دولتی و در کل دولت توصیه می شود. کارهای زیادی باید انجام شود تا روند تطبیق با کیفیت قانون آغاز شود. افغانستان از نظر اصلاح قانون مربوط دسترسی به اطلاعات، جهان را تحت تأثیر عملکرد عالی خود قرار داده است. اکنون باید رهبری مشابهی را در زمینه تطبیق آن نیز نشان دهد.

ضمیمه ۱: ارزیابی خودی ۱: سوالات نهاد نظارتی

لطفاً این نظرسنجی را با توجه به بهترین توانایی خود، با ارائه جزئیات بیشتر، حتی الامکان پر کنید. اگر در هر نقطه به صفحه بیشتری نیاز دارید، لطفاً در صفحه دیگری ادامه دهید.

۱- استقلالیت

☐ بلی ☐ نخیر ☐ قسماً

۱. (ا) آیا نهادهای نظارتی بصورت کل مستقل هستند؟

(ب) اگر پاسخ نخیر یا قسماً باشد، چرا مستقل نیستند؟

☐ بلی ☐ نخیر

(پ) آیا استقلالیت آنها قابل بهبود می باشد؟

(ت) اگر پاسخ بلی باشد، چگونه؟

☐ بلی ☐ نخیر ☐ قسماً

۲. (ا) آیا استخدام ها در مطابقت با قانون شده اند؟

(ب) اگر پاسخ نخیر یا قسماً باشد، چه فرق دارند؟

☐ بلی ☐ نخیر

۳. (ا) آیا کدام یک از اعضا منفک شده اند؟

☐ بلی ☐ نخیر

(ب) اگر پاسخ بلی باشد، آیا مطابق به قانون صورت گرفته است؟

☐ بلی ☐ نخیر ☐ قسماً

۴. (ا) آیا به اعضا برنامه های آموزشی یا طی مراحل مناسب قضایا ارائه شده است؟

(ب) اگر پاسخ بلی یا قسماً باشد، لطفاً برنامه را مختصر توضیح دهید:

☐ بلی ☐ نخیر ☐ قسماً

۵. (ا) آیا عضویت در کل از نظر جنسیت متنوع است و نمایندگی می کند؟

(ب) اگر پاسخ نخیر یا قسماً باشد، لطفاً وضاحت دهید:

۶. (ا) آیا به نهاد نظارتی بودجه کافی تخصیص داده می شود (آیا نهاد قادر به انجام کلیه فعالیت های محوله است)؟ ☐ بلی ☐ نخبیر
(ب) اگر پاسخ نخبیر باشد، چه فکر میکنید که به (مثلاً به فیصدی) چه مقدار پول نیاز است افزایش داده شود؟ _____ فیصد.
(پ) لطفاً پاسخ تان را تشریح کنید؟

- (ت) آیا کمکها سال به سال کاهش یافته اند؟
آیا نهاد نظارتی (۱) کارمندان را خودش استخدام می کند یا (۲) از طرف حکومت توظیف می شوند ☐ (۱) ☐ (۲)
(ب) آیا آنها قرارداد (۱) کوتاه مدت و یا (۲) دراز مدت دارند؟ ☐ (۱) ☐ (۲)

۷. (ا) آیا نهاد نظارتی دارای کارکنان کامل یا تقریباً کامل است؟ ☐ بلی ☐ نخبیر
(ب) آیا آنها واجد شرایط هستند و آموزش مناسب دارند؟ ☐ بلی ☐ نخبیر ☐ قسمأ
(پ) اگر پاسخ نخبیر یا قسمأ باشد، لطفاً تشریح کنید:

ب- قضایای شکایات

۸. (ا) آیا نهاد نظارت تلاشی می کند تا از نظر جغرافیایی در دسترس باشد؟ ☐ بلی ☐ نخبیر
(ب) اگر پاسخ بلی باشد، چگونه؟

۹. (ا) آیا پروسیجرهای روشن برای رسیدگی به استیناف خواهی تصویب شده اند؟ ☐ بلی ☐ نخبیر
(ب) اگر پاسخ بلی باشد، چه حمایتی از حقوق اساسی رسیدگی به شکایت شاکیان ارائه می دهند؟

۱۰. (ا) طور متوسط چقدر طول میکشد تا قضایای شکایات طی مراحل گردد؟ _____ روز.
(ب) در مورد استیناف خواهی های طولانی تر چه؟ _____ روز.

۱۱. (ا) آیا نهاد نظارتی تصامیم خویش را تعقیب میکنند تا ارزیابی کند که آیا تصمیم شان اجرا شده است؟ ☐ بلی ☐ نخبیر
(ب) اگر پاسخ بلی باشد، چگونه پیگیری میکنند؟

۱۲. (ا) آیا نهاد نظارتی سیستم رسمی برای مدیریت درخواست های شکایات (از جمله برای اطمینان از رسیدگی به موقع آنها) را دارد؟
☐ بلی ☐ نخیر

(ب) اگر پاسخ بلی باشد، مختصر توضیح دهید که این سیستم چگونه کار می کند.

۱۳. (ا) آیا تصمیم در مورد شکایات از طریق اینترنت نشر می شوند؟
☐ بلی ☐ نخیر ☐ بسااوقات
 (ب) اگر پاسخ بلی باشد یا بسااوقات، تصمیم در جریان چقدر وقت پس از تصویب نشر می شوند؟ _____ روز.

۱۴. (ا) فراتر از استیناف خواهی های رسمی، آیا نهاد نظارتی برای اطمینان از رعایت قانون توسط نهادهای دولتی، اقداماتی را انجام می دهد (گام های پیشگیرانه)؟
☐ بلی ☐ نخیر ☐ بسااوقات
 (ب) اگر پاسخ بلی یا بسااوقات باشد، کدام گامها؟

(پ) آیا این موارد هم در نشر کنشی و هم در واکنشی نشان می دهد یا فقط در یکی از این موارد (همه موارد اعمال شده را بررسی کنید)؟
☐ کنشی ☐ واکنشی

(ت) در مورد اقدامات ساختاری (آیا مرجع اطلاع رسانی توظیف شده است یا ثبت سوابق مدیریت می شود) چه می کنید؟
☐ بلی ☐ نخیر

(ج) اگر پاسخ بلی باشد، مختصر توضیح دهید که چگونه کار می کند:

ج- فعالیت های دیگر

۱۵. (ا) مختصراً در باره صلاحیت ها/ کارکردهای نظارتی نهاد وضاحت دهید (طور مثال برای تعیین هزینه ها یا استانداردهای مدیریت ثبت سوابق، سلوک مقامات و غیره)

(ب) آیا نهاد برای استفاده از این صلاحیت ها اقداماتی انجام داده است/ وظایف نظارتی خود را انجام داده است؟
☐ بلی ☐ نخیر
 (پ) اگر پاسخ بلی باشد، مختصر وضاحت دهید که چگونه کار میکند؟

(ت) آیا نهاد صلاحیت دسیپلین مامورین را دارد؟
☐ بلی ☐ نخیر

(ج) اگر پاسخ بلی باشد، مختصر وضاحت دهید که چند مرتبه نهاد این صلاحیت خویش را اعمال کرده است و کدام نوع مجازات را تجویز کرده است؟

۱۶. (ا) آیا نهاد نظارتی گام های لازم را در راستای افزایش آگاهی عامه در رابطه به حق دسترسی به معلومات برداشته است؟
☐ بلی ☐ نخیر

(ب) اگر پاسخ بلی باشد، مختصراً وضاحت دهید که چه کارهای را انجام داده است:

۱۷. (ا) آیا نهاد نظارتی در آموزش مامورین آگاهی عامه اشتراک کرده است؟
☐ بلی ☐ نخیر
 (ب) برای مامورین دیگر؟
☐ بلی ☐ نخیر
 (پ) اگر پاسخ به هریک از سوالات فوق بلی باشد، مختصراً وضاحت دهید که کدام نوع فعالیت های آموزشی را حصول کرده اند:

(ا) آیا نهاد نظارتی گزارش سالانه را در هر دو سال تهیه و نشر نموده است
☐ بلی ☐ نخیر ☐ قسماً
 (ب) اگر پاسخ بلی یا قسماً باشد، لطفاً مشخص نمایید که کدام سالها و در کجا قابل دسترس است، و مختصر وضاحت دهید که مشمول چه می باشد؟

۱۸. (ا) آیا نهاد نظارتی در رابطه به قوانین نظر ارائه نموده است؟
☐ بلی ☐ نخیر ☐ بسا اوقات
 (ب) اگر پاسخ بلی یا بسا اوقات باشد، مشخص کنید که بر کدام قانون نظر داده است و نظاریاتش از کجا بدست می آید:

۱۹. (ا) آیا نهاد نظارتی مشوره مستقیم به نهادهای عامه ارائه کرده است؟
☐ بلی ☐ نخیر ☐ بسا اوقات
 (ب) اگر پاسخ بلی یا بسا اوقات باشد، مشخص نمایید که چند مرتبه و به کدام ادارات عامه:

(پ) در رابطه عموم مردم چطور؟ ☐ بلی ☐ نخیر ☐ بسا اوقات

(ج) اگر پاسخ بلی یا بسا اوقات باشد، مشخص کنید که چند مرتبه و چه نوع مشوره:

☐ بلی ☐ نخیر

۲۰. (ا) آیا نهاد نظارتی کدام گام دیگری را برای بهبود اجراات خویش برداشته است؟
(ب) اگر پاسخ بلی باشد، مشخص نمایید که کدام چه گام های را برداشته است:

ضمیمه ۲: ارزیابی خودی ۲: سوالات نهادهای عامه

لطفاً این نظرسنجی را با توجه به بهترین توانایی خود، با ارائه جزئیات بیشتر، حتی الامکان پر کنید. اگر در هر نقطه به فضای بیشتری نیاز داشتید، لطفاً در صفحه دیگری ادامه دهید.

ا- اقدامات نهادی

۱. (ا) آیا توظیف مرجع اطلاع رسانی به روش رسمی (مثلاً به صورت کتبی با لایحه وظایف نوشته شده که تعیین کننده مسئولیت ها و صلاحیتهای پست باشد) انجام شده است؟
☐ بلی ☐ نخیر
- (ب) آیا زمان اختصاص یافته برای انجام این کار به مرجع اطلاع رسانی باعث کاهش سایر وظایف وی گردیده است؟
☐ بلی ☐ نخیر
- (پ) آیا مامور موظف آگاهی عامه به تجهیزات مورد نیاز این بست (از قبیل ماشین فوتوکاپی/ سکتر) دسترسی دارد؟
☐ بلی ☐ نخیر
- (ت) رتبه مامور موظف آگاهی عامه چیست؟ _____
- (ث) آیا به کارمندان دیگر هدایت همکاری با مامور موظف آگاهی عامه داده شده است؟
☐ بلی ☐ نخیر
- (ج) آیا آنها، در عمل همکار هستند؟
☐ بلی ☐ نخیر

۲. (ا) آیا به مامور موظف آگاهی عامه کدام برنامه آموزشی ارائه شده است؟
☐ بلی ☐ نخیر
- (ب) اگر پاسخ بلی باشد، مختصراً وضاحت دهید:

۳. (ا) آیا مامور موظف آگاهی عامه به کدام محدودیت نهادی مرتبط به این وظیفه (طور رسمی یا غیر رسمی) مواجه شده است؟
☐ بلی ☐ نخیر
- (ب) اگر پاسخ بلی باشد، مختصراً وضاحت دهید.

۴. (ا) آیا نهاد دولتی برای حق دسترسی به اطلاعات کدام پلان عمل، طرز العمل معیاری یا سند شبیه آن را دارا می باشد؟
☐ بلی ☐ نخیر
- (ب) اگر پاسخ بلی باشد، آیا موثر است؟
- (پ) لطفاً مختصراً توضیح دهید که دارای چه محتویات می باشد:

۵. (ا) آیا نهاد دولتی طرز العمل های رسمی داخلی را جهت رسید و پاسخ درخواستی های حق دسترسی به اطلاعات تصویب نموده است؟
☐ بلی ☐ نخیر

- (ب) آیا ارائه درخواست به نهاد دولتی آسان است؟ ☐ بلی ☐ نخیر
- (پ) آیا ارائه درخواست بصورت الکترونیکی انجام شده می تواند؟ ☐ بلی ☐ نخیر
- (ت) توسط شخص ☐ بلی ☐ نخیر
- (ث) از طریق پوست ☐ بلی ☐ نخیر
- (ج) آیا جزئیات تماس با مامور موظف آگاهی عامه بصورت آنلاین قابل دسترس است؟ ☐ بلی ☐ نخیر
- (چ) در دفاتر نهادهای دولتی؟ ☐ بلی ☐ نخیر

۶. (ا) آیا نهاد دولتی کسی را به منظور بدست آوردن و طی مراحل شکایات داخلی (غیر از مامور موظف آگاهی عامه) توظیف کرده است؟

- ☐ بلی ☐ نخیر
- (ب) آیا نهاد دولتی طرزالعملها را برای این شکایات تصویب کرده است؟ ☐ بلی ☐ نخیر
- (پ) آیا در عمل، آنها در زمان معینه به شکایات رسیدگی کرده اند؟ ☐ بلی ☐ نخیر

۷. (ا) آیا نهاد دولتی گزارش سالانه خویش را در رابطه به حق دسترسی به معلومات که مشتمل بر آمار درخواست ها باشد، منتشر کرده است. ☐ بلی ☐ نخیر

(ب) اگر پاسخ بلی باشد، مشخص کنید که چه وقت آخرین گزارش منتشر شده است و مختصر در رابطه به معلومات داخل گزارش وضاحت دهید:

۸. (ا) آیا نهاد دولتی کدام فعالیتی را برای افزایش آگاهی عامه در رابطه به قانون حق دسترسی به اطلاعات انجام داده است؟

- ☐ بلی ☐ نخیر
- (ب) اگر پاسخ بلی باشد، لطفاً مختصراً توضیح دهید که چه کرده است:

۹. (ا) آیا نهاد دولتی جهت بهبود معیارهای مدیریت ثبت سوابق فعالیتی را انجام داده است؟ ☐ بلی ☐ نخیر
- (ب) اگر پاسخ بلی باشد، لطفاً مختصر توضیح دهید که چه کار کرده است:

ب- نشرکنشی

۱۰. (ا) با در نظر داشت لست انواع اطلاعاتی که می توانند در قانون دسترسی به اطلاعات منتشر شوند، آیا نهادهای دولتی همه یا اکثر انواع اطلاعات را در لست نشر می کنند؟ ☐ بلی ☐ نخیر ☐ قسماً

(ب) اگر پاسخ نخیر یا قسماً باشد، چطور می تواند بهتر انجام شود؟

☐ بلی ☐ نخیر

(پ) آیا از هر لحاظ فراتر از حداقل مطالبات است؟

(ت) اگر پاسخ بلی باشد، لطفاً مختصر توضیح دهید:

☐ بلی ☐ نخیر ☐ قسماً

۱۱. (ا) آیا وب سایت با معیارهای WCAG ۲.۰ (طور مثال غیر فعال و قابل دسترسی) تطابق دارد؟

(ب) اگر پاسخ بلی باشد، از این نکته نظر چه ویژگی هایی دارد؟

☐ بلی ☐ نخیر

۱۲. (ا) آیا غیر از وب سایت اطلاعات را در جای دیگری منتشر می کنید؟

(ب) اگر پاسخ بلی باشد، لطفاً مختصر توضیح دهید که چگونه:

۱۳. (ا) آیا اسنادی وجود دارد که نسخه های ساده ای برای آن ایجاد کنید که مردم بتوانند آن را درک کنند (یعنی علاوه بر سند اصلی و

رسمی)؟

☐ بلی ☐ نخیر

(ب) اگر پاسخ بلی باشد، لطفاً توضیح دهید که کدام یک؟

ج- نشر واکنشی

☐ بلی ☐ نخیر

۱۴. (ا) آیا شهروندان می توانند درخواست شان را برقی ارائه کنند؟

(ب) توسط شخص؟

☐ بلی ☐ نخیر

(پ) از طریق ایمیل؟

☐ بلی ☐ نخیر

(ت) آیا باید از فورم استفاده کنند؟

☐ بلی ☐ نخیر

(ث) آیا فورم به آسانی قابل دسترس است؟

☐ بلی ☐ نخیر

(ج) آیا آنها نیاز به اسناد اثباتیه شهروندی (تذکره) نیاز دارند؟

☐ بلی ☐ نخیر

(چ) اگر دارند، این چگونه در عمل انجام می شوند؟

۱۵. (ا) چه وقت درخواستی می شود، کدام معلومات نیاز است که در متقاضی ارائه کند؟

۱۶. (ا) درخواستی باید به کدام زبان ارائه گردد؟

۱۷. (ا) در جاییکه متقاضی نیاز به همکاری دارد، آیا همکاری می شود؟ ☐ بلی ☐ نخیر ☐ بسااوقات

(ب) اگر پاسخ بلی یا بسااوقات باشد، چند بار (مثلا به فیصدی از همه متقاضیان) این گونه همکاری صورت گرفته است؟
(پ) چه نوع همکاری ها ارائه شده اند؟

۱۸. (ا) وقتی درخواستی تحویل داده می شود، آیا به درخواست دهنده رسید داده می شود؟ ☐ بلی ☐ نخیر ☐ بسااوقات

(ب) اگر پاسخ بلی یا بسااوقات باشد، چگونه ارائه می شود؟

۱۹. (ا) وقتی نهاد دولتی اطلاعات نداشته باشد، چه می کند؟

(ب) اگر در این حالت، درخواستی راجع شود یا به متقاضی تفهیم شود که اداره اطلاعات تقاضا شده را ندارد، این طور اوسط تا چه قدر وقت طول می کشد؟ _____ روز

۲۰. (ا) طور اوسط چه قدر وقت را دربر خواهد گرفت تا به درخواستی پاسخ داده شود؟ _____ روز

(ب) به لحاظ زمان بندی چه معیارهای اعمال می شوند؟

☐ بلی ☐ نخیر

(پ) آیا تمديد محدوده زمانی گاهی اعمال می شوند؟
(ت) اگر پاسخ بلی باشد، چگونه و چه وقت انجام می شود؟

(ث) آیا قضایای وجود دارند که از محدوده زمانی در نظر گرفته شده بیشتر وقت گیر شده باشند و یا زمان جواب به درخواست رسماً تمديد شده باشد؟
(ج) اگر پاسخ بلی باشد، به فیصدی بادر نظر داشت کل درخواستی ها گفته شود که چندبار اینگونه اتفاق افتاده؟

☐ بلی ☐ نخیر

☐ بلی ☐ نخیر

۲۱. (ا) آیا متقاضی بسااوقات اطلاعات را در فارمت/ شکل خاص مطالبه می کند؟
(ب) اگر پاسخ بلی باشد، آیا حسب معمول طبق این فارمت/ شکل تقاضا شده ارائه می شود؟
(پ) اگر پاسخ نخیر باشد، چه شرایط استفاده می شوند که تقاضای فارمت/ شکل خاص اطلاعات را موجه سازد؟

۲۲. (ا) نهادهای دولتی هنگام ارائه اطلاعات چه هزینه هایی (فیس) را دریافت می کنند؟

(ب) آیا هنگامی که متقاضی برای اولین بار درخواست خود را ارائه می دهد، نهاد دولتی هزینه ای (فیس) دریافت می کنند؟
☐ بلی ☐ نخیر

۲۳. (ا) نهاد دولتی چه قدر درخواست ها را رد می کنند (مثلاً فیصدی از کل درخواست ها)؟ _____ فیصد
(ب) چه وقت این اتفاق می افتد، آیا در باره رد درخواست به متقاضی اطلاع داده می شود؟
(پ) اگر پاسخ بلی باشد، چطور و در اطلاعیه چه شامل می باشد؟

۲۴. (ا) رایج ترین استثنایی که هنگام رد درخواست ها استفاده می شود چیست؟

(ب) چه استثنائات دیگر معمول اند؟

۲۵. (ا) اگر پاسخ قسمت اول سوال ۵ در مورد تصویب قوانین داخلی رسمی در مورد رسیدگی به درخواست ها بلی بوده باشد، آیا نهاد با قوانین داخلی رسمی در مورد رسیدگی به درخواست ها مطابقت دارد؟

☐ پاسخ قسمت اول سوال ۵ نخیر بود ☐ بلی ☐ نخیر ☐ بسااوقات

(ب) اگر پاسخ نخیر یا بسااوقات باشد، کدام شیوه بیشتر معمول اند که اصول پیروی نشود؟

ضمیمه ۳: لست درخواستی های کور (مجهول) که به ۱۹ نهاد دولتی

ادارات عامه	سوالات اصلی
وزارت انکشاف دهات	اطلاعات کامل در مورد پروژه های در حال اجرا در ولایات
اداره لوی سارنوالی	لستی از آزار و اذیت متعلمین در لوگر: تعداد کودکانی که مورد آزار جنسی قرار گرفته اند و همچنین تصمیم محکمه.
شرکت برشنا	لست بدهکاران نهادهای دولتی دافغانستان برشنا شرکت
وزارت معادن و پترولیم	مجموع پروژه های استخراج معادن که در توسعه محلی در سال ۱۳۹۸ نقش داشته اند. لست قراردادهای قانونی استخراج معادن در منطقه شمال افغانستان.
وزارت معارف	لست زمینی که بر اساس استانها به معلم مدرسه توزیع شده است (در ۳۴ ولایت افغانستان)
وزارت مالیه	اسناد و هزینه های بودجه سالانه و همچنین گزارش های مالی سال ۱۳۹۸
اداره ملی تدارکات	تعداد شرکت های مسدود شده و تعداد شرکت هایی که به لویه سارنوالی کشور گزارش شده اند به اساس آخرین مشخصات
وزارت کار و امور اجتماعی	آیا حقوق معلولان پرداخت شده و بانک اطلاعاتی آن به اشتراک گذاشته شده است؟
وزارت داخله	اسناد و ارقام جنایات به وقوع پیوسته در کابل در ماه گذشته
ستره محکمه	لست ولایت وار قضات تبدیل شده، استخدام شده و محکوم در ۱۳۹۸
ولسی جرگه شورای ملی	لست حضور اعضای پارلمان در مجلس
وزارت صحت عامه	هزینه بودجه خارج از چارچوب بودجه ملی در سال ۱۳۹۸
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	لست و کپی قراردادهای پروژه های ملی کشاورزی
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی	لست و کپی توافقنامه ها با شرکت های بین المللی
وزارت تحصیلات عالی	لست پوهنتون های دولتی و خصوصی و همچنین لست کامل اساتید موجود.
وزارت ترانسپورت	لست و کپی قراردادهای پروژه های ساختمانی

ضمیمه ۴: شرح نحوه محاسبه نمرات با استفاده از این میتودولوژی

اقدامات مرکزی

۴. آیا در جریان رسیدگی به قضایای شکایات، حقوق طرف ها احترام و رعایت می شود؟
۵. آیا این نهاد برای افزایش آگاهی عامه تلاش معقول کرده است؟
۶. اقدامات انجام شده برای ارائه آموزش به مسئولان چقدر موثر است؟
۷. آیا این نهاد تلاش منطقی کرده است تا درباره پیش نویس قوانینی که بر حق دسترسی به اطلاعات تأثیر می گذارند، اظهار نظر کند؟
- امتیازدهی برای این ساحه ارزیابی براساس شش سوال "بله" - "خیر" و هفت سوال کیفی دیگر انجام شده است. اگرچه فقط از ۱۳ متغیر برای امتیازدهی استفاده شده، اما به صورت کل هدف این میتودولوژی، انجام یک تحلیل عمیق تر برای این ساحه ارزیابی، می باشد، و این برای هر چهار ساحه تحت ارزیابی قابل تطبیق است (یعنی در حالی که تعداد مشخصی از متغیرها برای امتیازدهی استفاده می شوند، این ارزیابی به دامنه بسیار گسترده تر از مسائل توجه نموده است). لست کاملی از موضوعات اساسی را که در اینجا ملحوظ داشته شده، می توانید در میتودولوژی کامل جستجو کنید.

نمره کلی با گرفتن امتیازات ۱۳ نهاد و اوسط آنها محاسبه می شود. سپس، یک درجه رنگ بر اساس مجموعه امتیاز مطابق با نمودار جدول ۳، در زیر اعطا می شود. از همین جدول برای تبدیل امتیازات به درجات در هر چهار ساحه ارزیابی و برای سنجش درجه نهایی استفاده شده است.

جدول ۳: نمودار تبدیل امتیازات (نمرات) به درجات

سبز	زرد	سرخ
۰,۶۷-۱,۰	۰,۳۴-۰,۶۶	۰-۰,۳۳

اقدامات نهادی

مانند همه ساحات تحت ارزیابی، فقط یک زیر مجموعه از تمام موضوعات اساسی مورد بررسی در اینجا برای نمره دهی استفاده شده است. در اینجا مجدداً، امتیاز دهی براساس هر دو سوال عینی یا "بله" - "نه" (در این مورد ۱۰ مورد) و شش سوال کیفی دیگر انجام می شود. سوالات "بله" - "خیر" هر کدام ۱ امتیاز برای "بله" یا ۰ امتیاز برای "نه" دارند. این سوالات عبارتند از:

۱. آیا یک مرجع اطلاع رسانی توضیف شده است؟
۲. آیا به مرجع اطلاع رسانی رسماً لایحه وظایف داده شده است؟
۳. آیا به مرجع اطلاع رسانی آموزش داده شده است؟

- شش سوال "بله" - "نه" هر کدام امتیاز ۱ نمره برای "بله" یا ۰ نمره برای "نه" کسب میکنند. این سوالات عبارتند از:
۱. آیا اعضای [کمیسیون] برگزیده شده اند؟
۲. آیا بودجه اختصاص داده شده است؟
۳. آیا نهاد کارمندان خود را استخدام می کند؟
۴. آیا تصامیم در مورد شکایات نهاد به صورت آنلاین در دسترس است؟
۵. آیا این نهاد گزارش سالانه دو سال اخیر خویش را تهیه و نشر کرده است؟
۶. آیا نهاد راهنمایی متقاضیان را نشر کرده است؟

برای هفت سوال کیفی دیگر، از محققین (ارزیابی کنندگان) خواسته شده است که میزان فعالیت سیستم را به اساس فعالیت "قوی" (۱ امتیاز)، "جزئی" (۰,۵ امتیاز) یا "ضعیف" (۰ امتیاز) تعیین کنند. این سوالات عبارتند از:

۱. آیا اعضای نهاد مستقل و موثر هستند؟
۲. آیا بودجه اختصاص یافته به نهاد برای انجام وظایف آن به اندازه کافی است؟
۳. آیا نهاد به موقع در مورد قضایای شکایات تصمیم می گیرد؟

اوسط این نمرات حاصله نهاد دولتی مجدداً به دست می آیند تا امتیاز نهایی را برای ساحه مورد قضاوت کسب کنند. و در اخیر، امتیاز نهایی براساس جدول ۳ به درجه رنگ تبدیل می شود.

نشر کنشی

نشر کنشی اطلاعات در اینجا مجدداً، فقط یک زیر مجموعه از تمام موضوعات اساسی مورد نظر برای امتیازدهی استفاده شده است. در غیر این صورت، این ساحه ارزیابی کمی متفاوت با سایر موارد است. زیرا برخی از دسته بندی های امتیازدهی به جای اینکه از پیش تعیین شده باشند، از قانون داخلی [افغانستان] گرفته شده اند (به عبارت دیگر، امتیازدهی بر اساس قانون است نه بر اساس یک مجموعه ثابت ملاحظات) در مورد افغانستان، در دسترس بودن ۱۲ دسته اطلاعات از هر یک از ۱۹ نهاد دولتی ارزیابی شد. این دسته ها که از ماده ۱۵ قانون دسترسی به اطلاعات استخراج شده اند، به نشر اطلاعات در مورد:

۱. سازمان و ساختار
۲. دفاتر ولایتی
۳. روش ها و مکانیزم های مربوط به مشارکت عمومی
۴. پیشنهاد دهندگان و اسناد و مدارک مربوط به قرارداد های تدارکاتی
۵. جزئیات بودجه
۶. خدمات ارائه شده به مردم
۷. رهنمودهای درخواست کنندگان و شاکیان
۸. توافق نامه ها و پروتکل های داخلی و بین المللی مربوطه
۹. پالیسی ها، استراتژی ها و پلانیهای کاری مربوط
۱۰. طبقه بندی اطلاعات دست داشته
۱۱. مرجع اطلاع رسانی
۱۲. گزارش سالانه مربوط به قانون دسترسی به اطلاعات

با توجه به اینکه در چگونگی نشر کنشی اطلاعات در هر یک از این زمینه ها تغییر پذیری بالقوه قابل توجهی وجود دارد، در اینجا از یک روش امتیازدهی درجه بندی شده استفاده شده است که در جدول ۴ ارائه گردیده است. در حالی که اعداد زیر به نمره

۴. آیا یک پلان عملیاتی یا مجموعه ای از طرزالعمل های معیاری (SOP) تصویب شده است؟

۵. آیا مجموعه ای از دستورالعمل ها برای نحوه طی مراحل درخواست های حق اطلاعات تصویب شده است؟

۶. آیا می توان درخواست ها را به صورت الکترونیکی ارائه کرد؟ آیا دسترسی به فورم درخواستی حق اطلاعات آسان است؟ آیا یافتن اطلاعات تماس با مرجع اطلاع رسانی آسان است؟ بله برای دو یا چند پاسخ مثبت "بلی" داده می شود برای یک یا کمتر پاسخ منفی "نه"

۷. آیا شخصی که با مرجع اطلاع رسانی متفاوت باشد برای رسیدگی به شکایات داخلی توظیف شده است؟

۸. آیا نهاد دولتی گزارش سالانه اش را برای دو سال گذشته منتشر کرده است؟

۹. آیا نهاد دولتی طی سال گذشته فعالیت های آگاهی دهی انجام داده اند؟

۱۰. آیا نهاد دولتی برای بهبود مدیریت ثبت سوابق خود، سیستمی را ایجاد کرده یا اقدامی انجام داده است؟

برای شش سوال کیفی دیگر، از ارزیابی کنندگان خواسته می شود که آیا عملکرد "قوی" (۱ امتیاز)، "جزئی" (۰/۵ امتیاز) یا "ضعیف" (۰ امتیاز) را انجام می دهد. این سوالات عبارتند از:

۱. آیا مرجع اطلاع رسانی اهلیت و شایستگی های مطلوب به این شغل را دارد و آیا برای انجام کار به او زمان اختصاص داده شده است؟
۲. هیچ فشار سیاسی بالای مرجع اطلاع رسانی وجود ندارد که انجام درست کار را برای او دشوار کند.
۳. پلان عملیاتی و طرزالعمل های معیاری چقدر قوی اند؟
۴. گزارش سالانه چقدر قوی است؟
۵. فعالیت های آگاهی عامه چقدر گسترده است؟
۶. اقدامات انجام شده برای بهبود مدیریت ثبت سوابق چقدر موثر است؟

سپس ۱۶ امتیاز برای هر نهاد دولتی به طور متوسط (جمع و تقسیم بر ۱۶) می شود تا امتیاز نهایی برای هر نهاد بدست آید.

مرتبط با آن اشاره دارد، عناوین میزان قابل دسترس بودن اطلاعات به صورت کنشی را نشان میدهند.

جدول ۴: رویکرد نمره دهی برای نشرکنشی

کل	کل به جز	جز	جز به هیچ	هیچ
۱,۰	۰,۷۵	۰,۵۰	۰,۲۵	۰

نشر واکنشی

برای هر درخواست دو نوع امتیاز محاسبه شده است. نوع اول امتیاز "طی مراحل" بود که با استفاده از سه سوال "بله" (۱ امتیاز) - "خیر" (۰ امتیاز) به شرح زیر محاسبه می شود:

۱. آیا [به متقاضی] رسید ارائه شده است؟
۲. آیا این درخواست در محدوده زمانی قانونی پاسخ داده شده است؟
۳. آیا هزینه (فیس) مطابق با اصول قانونی هزینه ها اخذ شده است؟

سپس این سه نمره به طور متوسط بدست آمد تا امتیاز طی مراحل هر درخواست بدست آید.

سپس، به هر درخواست نمره "نتیجه" داده می شود. در این مورد، بیشتر (۳۸/۲۷ درخواست) با رد صامت مواجه شدند. این زمانی است که نهادهای دولتی به راحتی پاسخگوی درخواست نیستند. بدیهی است که این امتیاز ۰ نمره دارد. شش درخواست تأیید شد اما هیچ پاسخ دیگری ارائه نشد. بازهم به دلیل اینکه هیچ اطلاعاتی ناشی از درخواست در دسترس متقاضی قرار داده نشده است، این امتیاز ۰ نمره دارد. در چهار مورد دیگر، به این دلیل که فقط بخشی از اطلاعات ارائه شده است، پاسخ ها ناقص ارزیابی شدند. در این حالت، از محققین (ارزیابی کنندگان) تقاضا شد ارزیابی کنند که اطلاعات ارائه شده تا چه اندازه طبق درخواست [متقاضی اطلاعات] بوده است. اگر تقریباً کامل باشد ۱ امتیاز، معقول، ۰,۵ امتیاز و فقط از نظر ماهیت محدود باشد ۰ امتیاز داده شده است. در هر یک از این چهار مورد، امتیاز ۰ اهدا شده است. سرانجام، در یک مورد یک متقاضی پاسخ رد شفاهی داده شده است. از آنجایی که قانون دسترسی به اطلاعات مستلزم

سپس، پنج موضوع ذیل بر اساس عملکرد سیستم "قوی" (۱ امتیاز)، "جزئی" (۰,۵ امتیاز) یا "ضعیف" (۰ امتیاز) ارزیابی شد:

۱. میزان سازگاری وب سایت با WCAG ۲,۰ (یعنی برای افراد معلول قابل دسترسی است).
۲. میزان تلاشهایی که نهاد دولتی برای نشر اطلاعات از طرق غیر وب سایت مربوط، انجام می دهد.
۳. میزان استفاده نهاد دولتی از رسانه های اجتماعی و برنامه های تلفن های هوشمند برای جلب توجه مردم به نشر کنشی اطلاعات.
۴. میزان تلاش نهاد دولتی برای ایجاد نسخه های قابل فهم از حداقل مهمترین اسناد (مانند بودجه نهاد).
۵. میزان سهولت های مناسب یافتن اطلاعات خاص از میان تمامی اطلاعاتی که به صورت آنلاین منتشر می شود.

نمره دهی در اینجا نیز اندک متفاوت بود. به جای اینکه فقط اوسط مستقیم ۱۷ نمره فرعی را بگیرید، نمره نهایی برای هر نهاد دولتی با گرفتن ۷۵٪ از اوسط امتیازات لست اول (یعنی امتیازات نشر کنشی آنلاین) و ۲۵٪ از امتیازات اوسط امتیازات از لست دوم (یعنی امتیازات پنج شماره دیگر). این شیوه، مبتنی بر این نظریه است که نشر کنشی اطلاعات از پنج موضوع دیگر که ارزیابی می شوند مهمتر است.

نمره نهایی برای ساحه مورد قضاوت به عنوان یک مجموعه با اوسط نمره بدست آمده به هر نهاد محاسبه و مانند سایر ساحات ارزیابی به درجه رنگ تبدیل شده است.

امتیازدهی نهایی / درجه بندی

امتیازات نهایی و درجه بندی نمرات برای هر نهاد دولتی و برای کل ساحه مورد قضاوت محاسبه می شود. برای هر نهاد دولتی، امتیاز نهایی اوسط سه امتیازی است که در هر یک از ساحات ارزیابی مربوطه، یعنی اقدامات نهادی، نشر کنشی و نشر واکنشی کسب کرده است. سپس با استفاده از جدول ۳ این درجه به درجه نهایی تبدیل می شود.

برای قضاوت در کل، چهار امتیاز نهایی وجود داشت، یک امتیاز برای هر یک از چهار ساحه ارزیابی یعنی اقدامات مرکزی، اقدامات نهادی، نشر کنشی و نشر واکنشی. امتیازات نهایی با اوسط این چهار نمره نهایی محاسبه شده و سپس با استفاده از جدول ۳ به درجه نهایی تبدیل شده اند.

پاسخ نوشتاری است، این یک پاسخ معتبر نیست، بنابراین، در این مورد هم امتیاز صفر نمره داده شد.

امتیاز نهایی برای هر درخواست با گرفتن یک سوم نمره طی مراحل درخواست و اضافه کردن آن به دو سوم نمره نتیجه محاسبه می شود، بر این اساس که نتیجه نهایی از رویه ها مهمتر است. سپس نمرات نهایی هم برای ساحه مورد قضاوت به عنوان یک مجموعه (با اوسط نمره برای هر درخواست) و هم برای هر نهاد دولتی (با اوسط نمره دو درخواست برای آنها محاسبه می شود) محاسبه می شود. و سرانجام، یک درجه رنگ مطابق با جدول ۳ تخصیص داده می شود.

دیدبان
شفافیت
افغانستان

قلعه فتح الله
کابل، افغانستان

fb.me/iwaweb.org

IntegrityWatchAfghanistan/

IntegrityWatchAfghanistan/

IWACorruption/

+۹۳ (۰) ۷۸۰ ۹۴۲ ۹۴۲

info@integritywatch.org

www.integritywatch.org

IntegrityWatchA@

